

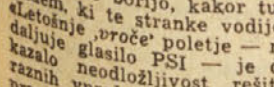
Prva četrtturna bitka v Južnem Tirolu
PSI bi podpirala vlado KD-PSDI-PRI

Saragat poudarja, da taka vlada ob podpori socialistov ne bi predstavljala nevarnosti za demokracijo, ker bi se nekatera zunanjepolitična vprašanja lahko premostila - V sredo bo sicilska deželna skupščina poskušala izvoliti novo deželno vlado - Tovarnarji sladkorja so odpustili nad 3.300 delavcev

(Od našega dopisnika)
RIM, 23. - Vest, da je prišlo prejšnjo noč na Južnem Tirolo, v dolini Passiria vzdolž avstrijske meje, do prvga oboroženega spopada južnotiroliških skrajnežev z italijansko vojsko, je danesni tisk v vsej državi objavil z velikim poudarkom. Brez dvoma gre za novo fazo, s katero nameravajo verjetno atentatorji nadaljevati svoje delovanje. Hkrati pa ves tisk poudarja, da gre za obsežno področje in da so verjetno oboroženi elementi prišli naravnost iz Avstrije.

Do spopada je prišlo v San Leonardo in Passiria, kjer so našli tudi še en poljudovodnega visoke napetosti. Do streljanja je prišlo med alpinisti, ki so stržili most oddaljenimi napadalci, ki so se prikrili za grmovje in verjetno tudi za stenje prece neprehodnega terena. Vse kaže, da ni bil na nobeni strani ranjen ali ubit kak strelce. Pač pa so alpinisti s krogami prevrta in šotorska krila in slamnje. Streljanje je trajalo - kot rečejo - četr ure in oddalni - tudi električni daljnovid, ki pripada družbi Edisona, so prekinjali za več časa.

Orožniki so takoj začeli s preizkušnjo terena, toda našli niso nič, pač pa so pripravili več oseb z bližnjimi kmetji, nekaj oseb pa so pripeljali tudi na področje Merana pod obzobjem, da se skrivale voharji. V Bona poročajo tudi, da podpredsednik SVP, dr. Friedl Volger, ni več odgovoren uradni dnevnika «Dolomiten». Taka je že pred dnevi izjavil nekemu italijanskemu novinarju, da namerava odstopiti od svojih raznih sodbin in pripravi. Novi odgovorni urednik je Oberholzenner Vincenzo, ki je doslej urejal tiskovno glasilo SVP, «Volkshof». Glava uredništva, ki je bil ostal poslanec, je bil, ki ga smatrajo za pripadnika zvezne struje v SVP. Medtem pa se nadaljuje politična kriza, s Saragatovo zahtevo, naj vstopi na jesenski odstopi in naj se sedaj na socialdemokratski konferenci razloži, kar niše v svojem južnotirološkem članku glasilo PSI vendar da gre pri sedanjih strank brez koalicijskih strahov razlogov, da se globlje razloži gospodarske, socialne in demokratske vprašanja. Medtem pa se nadaljuje politična kriza, s Saragatovo zahtevo, naj vstopi na jesenski odstopi in naj se sedaj na socialdemokratski konferenci razloži, kar niše v svojem južnotirološkem članku glasilo PSI vendar da gre pri sedanjih strank brez koalicijskih strahov razlogov, da se globlje razloži gospodarske, socialne in demokratske vprašanja.

Pietro Nenni

Giuseppe Saragat

demokracijo. Ravno nasprotno, taka vlada bi razvila intenzivno socialno akcijo, ki bi imela pozitivne posledice za vse delavce in ustanove. Se nanj politiki, ki pa nikakor ni nepremisljiva. Sicer pa ne neutralizirajo nikakor n o virale te stranke, da ne bi gledali na demokracijo. Ravno nasprotno, taka vlada bi razvila intenzivno socialno akcijo, ki bi imela pozitivne posledice za vse delavce in ustanove. Se nanj politiki, ki pa nikakor ni nepremisljiva. Sicer pa ne neutralizirajo nikakor n o virale te stranke, da ne bi gledali na demokracijo.

«Tudi ko je Malagodi povzročil prezgodnji padeč Segnije vlade nam je prekrizna vlada po našem mnenju leta 1960, ko smo hoteli doseči rešitev z levim centrom, čeprav pod drugimi pogoji. Danes je položaj drugačen in perspektive so ugodne. Če pa bodo prevladale ponovno konservativne sile, naj si nihče ne domišlja, da je PSDI pripravljena popuščati njihovevne izsiljevanje. V tem primeru bomo delali v opoziciji za razvoj politike širše konvergenca, ki je v logiki razvoja italijanske demokracije. Poslanec Caprara, najniko-komunistične skupine poslancev, je danes izjavil, da je obiskal tajništvo poslanske zbornice v zvezi z zahtevo poslancev KPI, naj se poslanska zbornica slika v prvih desetih dneh septembra. Predsednik zbornice si je pridržal pravico sklepanja v primerem trenutku, potem ko bo upošteval mnenje ostalih parlamentarnih skupin.

14 eksplozij v eni noči v Parizu

Teroristična dejavnost OAS

Med prizadetimi so osebnosti iz političnega, publicističnega in literarnega življenja - Do sedaj so pripravili okrog 30 oseb - Seja francoske vlade

PARIZ, 23. - Francoska prestolnica je v nočnih urah registrirala rekordno število eksplozij: 14 atentatov s plastičnimi razstrelivom na najstarejših krajih mesta, pred poslopji, kjer stanejo razne osebnosti iz političnega, novinarskega in tudi književnega življenja. Med osebnostmi, ki so jih atentatorji vzeli na svojo listo, sta tudi ministri za industrijo Jeanneney, veleposlanik Yves Chateignau, voditelj levičarske golistične stranke UDT (demokratska zveza de la Louis Vallon) glavni urednik pisateljice Françoise Brisson, še redakcije istega lista Louis Gabriel Robinet, bivši poslanik v Tuniziji Jean-Marc Boegner, bivši minister Anthonax in kondone znana pisateljica Françoise Sagan. Na srečo ni bilo človeških žrtev, le materialna škoda je precejšnja.

Spričo te povečane teroristične dejavnosti skrajne desničarske organizacije OAS se v pariskih političnih krogih postavlja vprašanje, če ni ta dejavnost morda uvod v nov poskus puča, ki so ga francoske oblasti pričakovale za 15. avgusta, vendar je politično nekoliko zmanjšala varnostno službo, vendar je policija še vedno blokirala razne prehode. Ko je prišlo do prvih eksplozij, so mnogi Parizani mislili, da je napočila sura, ki jo desničarji doletijo za nov poskus upora. Pod podobnim vtisom je morala biti tudi policija, ker je Pariz okrog dveh ponoči imel videz mesta v obsebnem stanju. Na vseh križiščih so postojake ustavljale avtomobile in jih preiskovale. Pred poslopji, kjer je prišlo do eksplozij, so gasilci in policijski agenti brnili dostop radovedcem. V mnogih primerih so se atentatorji epodpisali na zidovih ali na vhodnih vratih palač s kratico OAS.

Desnici. Debatu je zaključil zopet Corallo, ki je predvsem poudaril, da so demokristjani vse čase molčali in izjavili, da je ostavka njegove vlade nepreključna. Nato so zasedanje odložili do sred. 30. t.m., ko bodo poskušali izvoliti novo deželno vlado. V zvezi z medzimbijem gibanjem delavcev v tovarnah sladkorja pa poročajo iz Ferrare in Parme, da so industriji v osemih tovarnah sladkorja pokrajine ferrara odpustili okrog 3000 delavcev, tovarna «Eridania» pa jih je odpustila 287. Gre za izredno neravnopraven odgovor delodajalcev na delavske zahteve in na napoved nove trindevne stavke, tako da se bo borba v prihodnjih dneh brez dvoma močno zaostila.

Generalna skupščina ZN nadaljuje z razpravo o Bizerti

Crowe predlaga neposredna pogajanja za dosego načelnega priznanja umika

Ukrajinski delegat Udovičenko je ostro napadel oporišča NATO v tujini in politiko kolonialistov - Poseg jugoslovanskega delegata Pavičevića

NEW YORK, 23. - V nadaljevanju razprave v generalni skupščini ZN o sporu med Francijo in Tunizijo glede Bizerte, ki je imel prvi govor proti oporiščem NATO v tujini in proti politiki kolonialistov. Britanski delegat Colin Crowe je izjavil, da resolucija, ki jo je predložilo 31 afriških in azijskih dežel ter Jugoslavija, ne more ustvariti ugodnega vzdušja za obnovo pogajanj med Francijo in Tunizijo. Crowe je izrazil željo, da bi prišlo do neposrednih stikov med obeh strankama za dosego rešitve, ki naj prizna načelo evakuacije, in ki naj upošteva vzajemne koristi obeh dežel. Hkrati je podčrtal po-trebo, da se naglo začnejo razgovori v zvezi s populnim uveljavljanjem resolucije Varnostnega sveta, ki zahteva umik čet na izhodiščne položaje.

14 eksplozij v eni noči v Parizu

Teroristična dejavnost OAS

Med prizadetimi so osebnosti iz političnega, publicističnega in literarnega življenja - Do sedaj so pripravili okrog 30 oseb - Seja francoske vlade

aktivistov OAS in jih pridržali na raznih policijskih komisariatih, kjer preverjajo njihovi alibi. Policijske oblasti niso izdale nobenega uradnega sporočila, vendar se kaže, da pri preiskavah niso našli nič oziroma nič razstreliva. Danes je bila seja francoske vlade pod predsedstvom de Gaulle. Kratko sporočilo o tej seji javlja le, da so ministri poslušali poročilo zunanjega ministra Couve de Murville o mednarodnem položaju, zlasti pa o vprašanju Berlina in Bizerte. V resnici pa so se seji razpravljali tudi o drugih važnih vprašanjih, ne pa le o vprašanju rednega poslovanja, o katerem je govora v uradnem sporočilu. Prigotovo so razpravljali tudi o spremembah sedanje vlade, vendar pa je baje prevladovalo mnenje de Gaulle, ki nasprotuje vsakršnim spremembam v sedanjem položaju.

Pogled na sedanje izredno zasedanje generalne skupščine OZN, ki obravnava vprašanje Bizerte

Po novih omejitvenih ukrepih vzhodnonemških oblasti

Zahodni poveljniki v Berlinu zastražili s tanki in vojaštvom demarkacijsko črto

Uvedba propustnic za vzhodni Berlin pomeni dejansko prepoved prehoda, ker sta za izdajanje propustnic pooblaščenca neobstoječa potovalna urada TASS o novih ukrepih - Protiukrepi oblasti zahodnega Berlina Nova važna sovjetska nota vladi ZDA o Berlinu

WASHINGTON, 23. - Sovjetska zveza je danes izročila veleposlaniku ZDA v Moskvi novo noto v zvezi z berlinsko krizo. Noto, ki jo je veleposlanik takoj sporočil v Washington, so začeli preučevati skupno z zahodnimi diplomati. Nekateri funkcionarji so izjavili, da bi ta nova sovjetska nota utegnila biti zelo važna. BERLIN, 23. - Po novi omejitvi osebnega prometa med zahodnim in vzhodnim Berlinom (vzhodnonemške oblasti so namreč uvedle Berlino) so zavazeški vojaški poveljniki v Berlinu izdali naslednje sporočilo: «Nezakoniti ukrepi, ki jih Vzhodne Nemčije, imajo za vzhodnega Berlina in vzhodnonemške oblasti vzhodni sektor, so nezakoniti ukrepi od 13. avgusta, režim Vzhodne Nemčije je omejuje še v večji meri in na hujši način svobodo gibanja podvrži gibanje prebivalcev zahodnega Berlina, znotraj Berlina samega, istemu zatiralskemu in nečloveškemu nadzorstvu, kateremu so obla-

Generalna skupščina ZN nadaljuje z razpravo o Bizerti

Crowe predlaga neposredna pogajanja za dosego načelnega priznanja umika

Ukrajinski delegat Udovičenko je ostro napadel oporišča NATO v tujini in politiko kolonialistov - Poseg jugoslovanskega delegata Pavičevića

svobodnega sveta in odklajnje vsako obravnavanje tega problema v kontekstu hladne vojne, kamor sodi ta problem. Jugoslovanskega delegata še daleč ne misli podcejevati nevarnega razvoja mednarodnega položaja, ki ga danes označuje oboroževanje tekmovanje dveh blokov, kljub splošno izrazeni želji človeštva, da bi dosegli suverenost in njeno zaščito po poteh in sredstvih, zmaganih v ustanovni listini OZN.» V nadaljevanju je Pavičević poudaril priprav-

Rusk o beograjski konferenci Ulbrichtovo sporočilo Titu

Po Ruskovem mnenju bo beograjska konferenca koristna in zanimiv sestanek, «kljub sodelovanju Kube»

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 23. - V Beograd je prišel posebni dopisni-lanec predsednika Nemske demokratske republike Ernst Scholtz. Minister za gradnje in predednik nemiškoarabskega društva, v spremstvu namestnika zunanjega ministra Johannesa Koeniga, Minister Scholz bo jutri izročil predsedniku Titu osebno sporočilo predsednika državnega sveta Walterja Ulbrichta. Na tiskovni konferenci je ameriški zunanji minister Dean Rusk med drugim povedal svoje stališče o beograjski izvenblokovski konferenci in dejal, da ZDA ne vprodbujajo in tudi ne zadržujejo držav, da sodelujejo na beograjski konferenci. Dodal pa je, da bo ta konferenca po njegovem mnenju zelo zanimiv sestanek, kljub temu da bodo sodelovale študi tate države, kakršna je Kuba. Nato je Rusk izjavil, da bo z zanimanjem spremljal beograjsko konferenco. Dejal je, da bi bila ena izmed zanimivih točk

ogotovilo, do kakšne stopnje so neutralci našli skupno podlago. Kairski časopisi so objavili poluarodno obvestilo o sestavi delegacije za beograjsko konferenco. Delegacija je vodil predsednik Naser. Stirje člani sudanske delegacije so prispeli danes z letalom v Beograd. V tej skupini so veleposlanik Sudana v ZAR, veleposlanik v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Bekri in dva visoka funkcionarja sudanskega zunanjega ministrstva. Predsednik Abubakar z zunanjim ministrom pa bo dopotoval v Beograd konec meseca. Turinski dnevnik «Gazzetta del Popolo» in rimski dnevnik «Al Paese» objavljata danes uvodne članke o beograjski konferenci. Turinski dnevnik poudarja dejstvo, da predstavljajo izvenblokovske države več kot polovico prebivalstva sveta in zaradi tega se mora njihov glas upoštevati pri reševanju mednarodnih vprašanj. List poudarja vlogo Tita, Naserja, Neh-

Rudolf Hess in «Mein Kampf»

DUESSELDORF, 23. - Kakor piše zidovska revija «Allgemeine Wochenzeitung der Juden», je Rudolf Hess, ki se nahaja v zaporu v Spandau, baje izjavil nekemu stražniku, da je on napisal «Mein Kampf», Hitler pa si je privojski avtorstvo te knjige.

Ponesrečena alpinista

ZENEVA, 23. - Trupli dveh švicarskih alpinistov, ki so ju od sobote pogrešali v Bernskih Alpah, je danes našla skupina voditelja in znanstvenika Erharta in Oskarja Feuz. Smatrajo, da sta se ponesrečila preteklo soboto, v o sta plezala na Schingelgrat.

ti sovjetske cone že podvrže prebivalce vzhodnega sektorja. Ti novi ukrepi ponovno dokazujejo, da komunistični režim Vzhodne Nemčije ne more trpeti ohranitve najemitarnejsih pravice človeka, dokazujejo, da se režim Vzhodne Nemčije poživlja na svetovno javno mnenje. Tri zahodne v. veljnike je globoko dojmila drznost oblasti Vzhodne Nemčije, ki si upajo zaukazati mešanico zahodnega Berlina, naj se ne približajo oblasti vzhodnega Berlina. Glasnik je dodal, da bodo ta sklep uveljavili takoj, toda ni pojasnil, katere osebe bodo smatrali za nezaflelene. Ist glasnik je še izjavil, da ne bodo spoštovali opozorila oblasti vzhodnega Berlina, na podlagi katerega se prebivalstvo ne sme približati demarkacijski črti na manj kot sto metrov; »Zavzračeno vsakršno nevarnost ukrepov vzhodne cone na ozemlju Berlina. Okoliščina, da je izdajanje propustnic za vstop v vzhodni Berlin, toda zaman. Od polnoči je namreč v veljavi nova omejitve osebnega prometa in za obisk vzhodnega Berlina morajo prebivalci za vzhodnega Berlina imeti posebno dovoljenje, za katerega morajo zaprositi pri dveh po-družnih potovalne agencije NDR v zahodnem Berlinu. Omenjeni podružnici pa še sploh ne obstajata. Glasnik je vzhodnega Berlina je sporočil, da niso dobili od vzhodnonemških oblasti še nobenega potovalnega dovoljenja. Danes jutraj so mogle samo nekaterje osebe prekoračiti demarkacijsko črto, ker so mogle dokazati, da so zaposlene v vzhodnem Berlinu. Od polnoči so tudi zmanjšali število prehodov vzdolž demarkacijske črte. Od 8. prehodov, ki so obstajali pred zapor, jih je po prvi omejitvi osebne prometa ostalo

Generalna skupščina ZN nadaljuje z razpravo o Bizerti

Crowe predlaga neposredna pogajanja za dosego načelnega priznanja umika

Ukrajinski delegat Udovičenko je ostro napadel oporišča NATO v tujini in politiko kolonialistov - Poseg jugoslovanskega delegata Pavičevića

l-enost jugoslovanske delegacije, da v celoti podpre vse ukrepe za naglo in učinkovito rešitev v skladu z ustanovno listino OZN ter je v imenjeni podružnici pa še sploh ne obstajata. Glasnik je vzhodnega Berlina je sporočil, da niso dobili od vzhodnonemških oblasti še nobenega potovalnega dovoljenja. Danes jutraj so mogle samo nekaterje osebe prekoračiti demarkacijsko črto, ker so mogle dokazati, da so zaposlene v vzhodnem Berlinu. Od polnoči so tudi zmanjšali število prehodov vzdolž demarkacijske črte. Od 8. prehodov, ki so obstajali pred zapor, jih je po prvi omejitvi osebne prometa ostalo

Rusk o beograjski konferenci Ulbrichtovo sporočilo Titu

Po Ruskovem mnenju bo beograjska konferenca koristna in zanimiv sestanek, «kljub sodelovanju Kube»

ogotovilo, do kakšne stopnje so neutralci našli skupno podlago. Kairski časopisi so objavili poluarodno obvestilo o sestavi delegacije za beograjsko konferenco. Delegacija je vodil predsednik Naser. Stirje člani sudanske delegacije so prispeli danes z letalom v Beograd. V tej skupini so veleposlanik Sudana v ZAR, veleposlanik v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Bekri in dva visoka funkcionarja sudanskega zunanjega ministrstva. Predsednik Abubakar z zunanjim ministrom pa bo dopotoval v Beograd konec meseca. Turinski dnevnik «Gazzetta del Popolo» in rimski dnevnik «Al Paese» objavljata danes uvodne članke o beograjski konferenci. Turinski dnevnik poudarja dejstvo, da predstavljajo izvenblokovske države več kot polovico prebivalstva sveta in zaradi tega se mora njihov glas upoštevati pri reševanju mednarodnih vprašanj. List poudarja vlogo Tita, Naserja, Neh-

Mohamed Kalfallah ubit

ALZIR, 23. - Prijadniki alžirskega osvobodilnega gibanja so danes ubili voditelja alžirskega nacionalističnega gibanja Mohameda Kalfallah, ki je politični nasprotnik alžirskih komunistov. Streljali so nanj v bližini kavarnice, ki je njegova last. Pri drugih atentatih v Alžiru je ena oseba izgubila življenje, štiri pa so bile ranjene. Pri atentatih izven mesta pa je bilo pet ranjenih.

Konferenca o novih virih energije

Praktična uporaba sončne in geotermične energije

Na vsem svetu je že nad tisoč pogonov na geotermično energijo, med katerimi je tudi italijanska električna centrala v Larderello

Vprašanje razorožitve

Praporčilo pripravljajalnega sestanka izvenblokovskih držav v Kajiru naj bi uvrstili v dnevni red konference šefov držav in vlad tudi problem splošne in popolne razorožitve, prepovedi jedrskih poizkusov in tujih vojaških oporišč, kakor tudi to, da so to priporočilo sprejeli in odobrili — simboliziralo pa svoje nov razvoj v mednarodnih odnosih. Gre za naraščajoči pomen izvenblokovskih činiteljev, za njihovo že priznano, toda v prihodnosti še pomembnejše mesto v splošni konstrukciji današnjega sveta in končno za njihov zakoniti interes in odgovornost za prihodnost človeštva, da bi storili vse, da bi nevarne krize, do katerih pride tako pogosto zato, ker najvažnejši svetovni problemi niso rešeni — naposled začeli odstranjevati. To pa s sporazumevanjem in tako, da bi najprej zavrgli tiste koncepcije iz prejšnjega obdobja, ki so s sodobnim razvojem in gospodarskim, znanstveno tehničnim in drugih področjih že premagane in so tudi popoln anarhizem.

Nedvomno je razorožitev eden izmed tistih problemov, ki tujca, da se opustijo anarhistične koncepcije in metode, če hočemo, da bo rešen. Pa ne le to. Neposredne, vendar še bolj močnejše posledice postavljajo kompleks razorožitve na prvo mesto mednarodne politike.

Misel, da bi odstranili sredstva za uničevanje človeških bitij in pridobitev civilizacije in ku "ure" seveda ni nova. Tudi prejšnja desetletja in stoletja so poznala take misli, o prazdvanju. Eden izmed teh praskov — razorožitvena konferenca, ki je bila v tridesetih letih tega stoletja v Ženevi, je bila ne glede na motive posameznih udeležencev in na stopnjo njihove dejanske oddolženosti, da bi na tem področju kaj naredili ter ne glede na to, da je popolnoma propadla — vendarle pomembna v enem pogledu: po podpiri širokega javnega mnenja. Če upoštevamo, da pred tridesetimi leti razmere še niso bile take, da bi v njih dozorel razorožitveni problem za reševanje, kakor tudi da je pozneje človeštvo preživelo strahovito katastrofo, vendar ne moremo oporekati, da je bil ženevski poskus napoved tistega, kar je v naših dneh sestavi del ojačnejših prizadevanj sveta. Danes je komaj potrebno prepričati narode, da ni moč govoriti o dohodni, razen nesreče. Navadnemu človeku ni treba preveč dokazovati niti tega, da je človeštvo edina realna možnost ustavitve tekmovalne in opustitve politične sile in grožnje s silo. Sploh pa govoriti dandanašnjem, da ni vlad, ki bi se lahko odkrito zavzemala za uporabo sile za uresničitev svojih namenov samo zase. Trditve tistih, ki so kršili mir, kakor tudi tistih, ki to nemara nameravajo, da so to storili v zakoniti obrambi — so dejansko dokaz o spremenjenem položaju na področju dozorevanja množičnega prepričanja, da je oboroženo obračunavanje nesmiselno in da ga ni moč dovoliti. Po drugi strani pa tudi dokaz spoznanja o skupni zainteresiranosti vseh ljudi za mir, ker lahko samo mir zavaruje resnične in zakonite koristi posameznikov in celih narodov.

Zrtev in uničevanja druge svetovne vojne, ki se ga to pokolenje tako živo spominja, je vsililo mednarodni skupnosti problem razorožitve v novi, veliko bolj dramatični obliki. Zato je ta problem že 16 let na dnevnem redu mednarodnih odnosov. Danes si komaj lahko mislimo obdobje, ki bi bilo podobno tistemu po propadu ženevske razorožitvene konference pa do izbruhov vojne, ko so resignirani in vedel pasivno gledati priprave na vojno, poslabšanje mednarodnih odnosov in ko so se sprizajmili v apokaliptično perspektivo kot z nečim neizbežnim. Na podlagi individualnega in kolektivnega političnega spoznanja o nevarnosti katastrofalnega uničenja so se izredno povečale sile mira, ki niso okvirjene v narodnostne meje. V praktični mednarodni politiki pa je to večajoče se številni vlad, ki so pravilno presodile korist lastne države in postavile svojo politiko v službo skupnih težev in interesov človeštva. Njihov vpliv na mednarodnem prizorišču nenehno pridobiva na širini in moči. Vse to pomeni podlago za aktivni odpor, ki ima za razliko od preteklosti v teh naših dneh možnosti, da bo obrodil sadove.

Današnja oborožitvena tekma vsebuje številna prvina, ki vsaka zase opozarja na njeno nesmiselnost, da je čenana enega samega modernega bombnika enaka celokupnemu znesku pomoči, ki jo dajejo Zdruzeni narodi v enem letu za razvoj nezavrtih držav. Resni znanstveni delavci so skušali oceniti, koliko žrtev bi povzročilo jedrsko bombardiranje Zdruzenih držav. Ob predpostavki, da bi uporabili dve sto petdeset bomb skupne moči dve in pol tisoč megaton, bi se ameriško prebivalstvo v dveh mesecih zmanjšalo na polovico. Mrtvih in ranjenih bi bilo nad sto milijonov, vsem ko bi bili drugi uničeni zaradi dolgoročnih posledic sevanja. Kako bi bilo to v nekaterih drugih delih sveta, ki nimajo na voljo takega varstva kakor Združene države, si lahko mislimo. V luči takih in podobnih dejstev je razumljiva življenjska zainteresiranost najširših krogov v vseh delih sveta, da bi zaustavili tekmo z oboroževanjem, zainteresiranost, ki dobi za značaj izredno pomembnega činitelja v svetovni politiki. Vendar pa prava šeststajletna povojna obdobje na področju razorožitve o nesposobnosti velikih sil, da bi usmerile proučevanje tega ključnega problema sedanjosti in prihodnosti na pravo pot. Skratka, pokazalo se je, da ga ne morejo same rešiti. Kdor ima razum, seveda ne misli, da bi lahko storili karkoli resnega brez velikih sil, z drugimi besedami, brez tistih činiteljev, ki so najbolj pritegnjeni v oborožitveno tekmo, ki imajo na voljo največ in najbolj razdiralnih sredstev za moderno vojno in ki je od njihovih stališč in praktičnih korakov najbolj odvisen mir. Vendar pa problem ni v tem, če bi lahko velike sile obšili in če je to treba storiti. Jasno je, da to ni moč. Poudarek moramo postaviti prav na njihovo odgovornost, da bi krenile pri reševanju razorožitve v pravo smer. Toda, če stvari tako gledamo, moramo ugotoviti, da velike sile doslej niso bile na višini teh svojih odgovornosti. Blokovska tekmovalnost, z blokovskimi namodi obremenjeno ločevanje problemov, propagandistične zahteve in smotri in nad vsem usmeritev na politiko s položajev sil — so določile v letih po vojni meje, v katerih se je gibalo proučevanje razorožitvenega problema. Te meje pa so bile zares pretene, da bi lahko dosegli karkoli koristnega.

Medtem pa je pripeljal zgodovinski razvoj do tega, da ni moč oporekati nobenemu narodu več interesa za vse, kar se dogaja v karteremkoli delu sveta in karkoroli učinku na mir. To ne samo zaradi nujnosti demokratičnih odnosov med narodi, temveč predvsem zaradi popolnoma konkretnih okoliščin, v katerih se uveljavljajo današnji mednarodni odnosi. Ta interes je zlasti poudarjen v luči nespodobnosti velikih sil, da bi rešile pereče sodobne probleme, zlasti pa v luči popolnoma realne nevarnosti, da bi bil zaradi tega svet po-

tisnjen v novo, najstrašnejšo nesrečo. V zadnjih letih so dajale izvenblokovske države posamezno ali v skupinah konstruktivne predloge v zvezi z razorožitvijo. Danes so potrebnejši kot kdajkoli prej. Sedajni trenutek obeležuje poslabšanje odnosov med velikimi silami in bloki, pri tem pa tisti, ki imajo na voljo silo, malo ali nič ne govorijo o sporazumnih rešitvah in predvsem poudarjajo silo. Druga značilnost tega trenutka je nedvomno nadaljnje povečanje izvenblokovskega činitelja in njegovih razvojnih možnosti glede vpliva na mednarodne odnose. V luči zaostrelih odnosov med velikimi silami, ki grozijo s skrajno nevarnim razvojem in v luči povečanih možnosti in odgovornosti izvenblokovskih držav, pridobiva beograjska konferenca šefov držav in vlad še posebno na pomenu.

Postavitve problema razorožitve na dnevni red konference je ne samo zakonita pravica, temveč dolžnost držav udeleženk. Od njih pričakujemo, da bodo kar največ prispevale k rešitvi tega problema, ki ima izredno velik pomen. S. D.

Huda železniška nesreča pri Novem Sadu: 14 mrtvih in 56 hudo ranjenih potnikov

Trčila sta potniški in tovorni vlak - Vsi ubiti potniki so bili v prvem vagonu

BEograd, 23. — Danes dopoldne okoli 9. ure se je med Beogradom in Novim Sadom zgodila huda prometna nesreča, ki je terjala življenja 14 potnikov, medtem ko je bilo 56 oseb hudo ranjenih. Nesreča se je zgodila med postajama Beške in Cortanovci, in sicer na mestu, kjer je železniška proga spelana v loku. Iz Novoga Sada je vozil potniški vlak proti Beogradu, medtem ko je z nasprotne strani prihajal tovorni vlak. Sebe nekaj deset metrov preden sta vlaka trčila, sta strojevodji domneli, da se bliža katastrofa in sta zato potegnila za zavore. Toda težki kompoziciji vlakov ni bilo moč na tako kratko razdaljo ustaviti in že naslednji trenutek sta vlaka trčila.

Posledice so bile strašne: obe lokomotive sta se dobesedno zleteli ena v drugo, nekaj prednjih vagonov se je prevrnilo in iz groznega trušča, ki pa se je kmalu polegel, je bilo slišati le pretepuječe vpitje na pomoč neštevnih žrtev.

Potniki, ki so nesrečo preživeli brez poškodb, so takoj priskočili na pomoč ranjenim, medtem pa so tudi poskrbeli, da je bila o katastro-

Simpatična poljska igralka Alina Janowska, ki igra v filmu «Samson», je «Primorskemu dnevniku poslala iz Benetk svoje pozdrave

fi obveščena najbližja železniška postaja. Na mesto nesreče so takoj prišli reševalni avtomobili, policija in reševalno železniško osebje, ki so začeli iz razbitin vleči mrtve in ranjene potnike. Vsi ubiti so bili v prvem vagonu.

Ranjenec so odpeljali v novosadsko bolnišnico ter po radiu pozvali prebivalstvo, da daruje kri za ponesrečence. Poziv je imel uspeh, saj so v bolnišnico takoj začeli prihajati številni meščani in pripadniki JLA, ki so darovali svojo kri.

Komisija, ki je prišla na mesto nesreče, še ni končala svojega dela, tako da za sedaj ni moč reči, kdo je nesrečo zakrivil.

Največja mesta na svetu

ZDRUZENI NARODI, 23. — Iz demografskega poročila OZN je razvidno, da je največje mesto na svetu Tokio, ki ima sedaj 8.302.593 prebivalcev v mestu samem in 11 milijonov 370.099 na področju metropole. Na drugem mestu je New York s 7.781.984 oziroma 10.694.633 prebivalci, potem pa sledijo Sangaj (6 milijonov 900.000 v mestu), Moskva (5.032.000), Bombay (4 milijone 941.000) in druga.

London je šele na desetem mestu, ker ima v mestnem središču 3.225.000 prebivalcev, na področju metropole pa 8 milijonov 222.000 ljudi.

TOKIO, 23. — Japonski urad za varstvo pomorske plošbe je sporočil, da so tri sovjetske patrolne ladje ustavile in zaplenile 12 japonskih ribiških ladij, ki so lovile blizu otoka Kaigara. To je že drugič v enem tednu, da se je avto vrnil.

no NASA uradno potrdila, da se je poskus ponesrečil in da se satelit «Ranger I» ni odklopil od drugega stadija nosilne rakete «Agena». Zaradi tega sta se tako nosilna raketa kot satelit podala na mnogo bližje krožno pot Zemlji od predvidene. Kljub temu pa sporočilo NASA dodaja, da je «glavna naloga poleta bila nadzorovati delovanje vesoljske ladje in da je po zbranih podatkih verjetno, da je bil ta cilj celino dosežen.

Satelit «Ranger I», ki je tehtal 305 kg, bi moral najprej opraviti 13 minut trajajoči polet nad Atlantikom v navpični smeri, nato pa bi moral začeti krožno pot okrog Zemlje.

Kakih 35 minut po izstrelitvi so funkcionarji NASA sporočili, da do tega trenutka poteka vse perfektno. Po priznanju NASA je šlo za doslej največja vesoljski poizkus, izvršen v ZDA, in da je do njega prišlo po petih predhodnih odložitvah. Satelit «Ranger I» bi moral opraviti izredno dolgo elipsasto krožno pot, katere največja oddaljenost od Zemlje bi morala biti 685.000 milj, najmanjša pa 37.500 milj. Za vsoto krožno razdaljo bi satelit potreboval 58 dni.

Kmalu nato so funkcionarji Cape Canaveralu sporočili, da se je drugi stadij rakete «Atlas Agena» avtomatično sprožil in da je bil satelit postavljen na predvideno krožno pot. Satelit bi se moral odcepiti od rakete 23 minut po izstrelitvi. Toda po dveh urah in pol po izstrelitvi isti funkcionarji že niso več prikrivali svojega razočaranja, ko so ugotovili, da je prenehal vsak radijski stik s satelitom in da ne poteka vse tako, kot so predvidevali.

Izstrelitev je bila izvršena v dveh delih. Nosilna raketa je ponesla raketo «Agena B», na katere vrhu je bil montiran satelit «Ranger I» in kateremu je tudi dala potrebno hitrost za vključitev v krožno pot. Po približno 35 minutah se je prižgal motor «Agena» za dobo okrog 2 minuti in pol. To je bilo potrebno, da je bila omogočena pravilna lega raketi za usmeritev proti vesolju s točke, ki so jo znanstveniki določili neke nad otokom «Vnebovhoda». Ko pa bi se morala začeti zadnja faza izstrelitve, se satelit iz nepojasnih vzrokov ni odcepil in poskus se je ponesrečil.

Eno je gotovo: podvig je bil izredno skrbno organiziran. Tat, ki se je znal izogniti področju fotoelektrične kamere, ki sproži avtomatični signal, je moral biti namreč zelo podrobno obveščen o tajnem vrstnem redu nočnih paznikov in o kratkih presledkih, med katerimi sistem fotoelektrične kamere ne deluje, in to okrog 21. ure, ko se pazniki izmenjujejo, in med 5. in 7. uro ob prihodu oddelkov za čiščenje prostorov.

Po tatvini Goyeve slike vojvode Wellingtona je «National Gallery» prejela še eno ponudbo za odkup podobne iste osebe — delo slikarja Reynolds, enega izmed največjih portretistov 18. stoletja. Znan zbiralec Wellingtonovih portretov Chapman je predlagal, da bi v nadomestilo za izgubljeno sliko ponudil galeriji Reynoldsovo podobo vojvode, ko je ta imel 17 let in ko je bil samo Arthur Wellington. Ta portret je navadno hranjen v železni blaginji in so ga doslej lahko videli le redki ljubitelji umetnin.

V Parizu se je medtem v policijskih krogih pričelo pravne epidemije trditi slavnih umetnin utrdilo prepričanje, da gre za obstoj organizirane tolpe.

Nadaljnja dva dneva beneškega festivala

Poljska se je s «Samsonom» bolje izkazala kot Francija z «Deklico z zlatimi očmi»

Obilica zanimivih filmov v informativni sekciji

(Od našega dopisnika) BENETKE, 23. — Poljska gotovo ni med deželami, ki bi si morale s svojimi filmi žele utirati pot priznanja v svetu. Samo če pogledamo seznam nagrad, ki so si jih poljski filmi pridobili na festivalih v Benetkah («Ladja», «Etapas», «Nočni vlak», «Pepel in diamanti»), Cannesu, Marijskih Laznih, Karlovi Varah, Edimburgu, San Sebastianu, Mar del Plat, Moskvi in drugod, nam zadostuje, da se prepričamo o nesporni ušlehi, ki jo poljski film ima na mednarodnem področju. Tudi o režiserju Wajdi so skoraj nepotrebne besede, saj je najbolj pomemben eksponent poljske kinematografije. Kakor nekateri drugi poljski režiserji, razglablja tudi Wajda o človeškem dostojanstvu, hrabrosti, strahu, zvestosti. Wajda je postal slaven daleč preko poljskih meja leta 1957, ko so na festivalu v Cannesu prikazali njegov film «Kanala», potem je bil še film «Pepel in diamanti», ki je bil leta 1959 na sporedu beneškega

festivala v informativni sekciji. Letos pa se Wajda poteguje za nagrado. Poteguje se pač z ostalimi 13 avtorji filmov v konkurenci. Toda če po tem, kar smo doslej videli, lahko rečemo, da nima več pravih možnosti za zmago. Film «Samson», zadnje delo režiserja Wajde, se prične še v letih pred zadnjo vojno, ko tudi na Poljskem razsaja razsajati in na univerzi nacionalistični študentje preganjajo židovske študente. V samoobrambi Jakob Gold ubije nekoga študenta. Ob naraščajočem napadu na Poljsko se Pešiči ječe, toda pozneje ga z drugimi židi vred čelika narašanski geto, kjer opravila nepričakovan posel, da mora po cesti pobirati mrtve. Ob neki priložnosti pa zbeži iz geta. V mestu sreča rabe osebe, ki ga sprejemajo na različne načine. Nekateri ga ne marajo, ker se bojuje zase, nekateri ga prezirajo, najde pa tudi zatočišče in celo ljubezen. Toda Jakob Gold ni nikak Samson, svetopisemski junak, o katerem mu je pripovedovala mati. Ves čas sliši klic, ki ga sila nazaj k njegovim v geto delit usode z ostalimi. Vendar se pusti prepričati, da ostane skrit v neki kleti, dokler ne izide, da so se židje v getu uprli. Beži iz skrivališča, toda od geta so ostale le še razvaline in mrtva trupla.

Ko skoraj brez cilja Samson išče novega zatočišča, naleti na znanca iz ječe, ki ga zapelje v skrivališča pripadnikov poljskega odporiškega gibanja. Tisti, ki ga obveščajo, da sedaj niso več važni obrabi — to se pravi, če je kdo žid ali ne — je Pankrat, komunist iz ječe, s katerim sta večkrat govorila, ne da bi se kdaj videla. V skrivališču ostane sama z mladim žencem. Prav tedaj pridejo Nemci, ki začno preiskavo. Nšli so že letake. Ko pa bi že skoraj odkrili tudi njihovo dno, začne Samson v Nemca bombe. Ko pa se vse raši, najdeta s sovražniki smrti tudi Samson in njegov znanec.

S tem filmom Wajda ni dosegel višine «Kanala», vendar bo ta film gotovo med boljšimi na festivalu. Če drugače ne, je film vreden pohvale že zaradi svoje antirasistične note. Odlikuje pa se tudi po mojstrski izdelavi.

Glavni junak filma Sergej Merlin je zelo prepričljivo s svojo oddolženosti in bojaznostjo istočasno. Dve ženski vlogi sta igrali Alina Janowska ter Elizabeta Kejpiška, obideh dobri igralci. V spominu ostane tudi vloga starega Maline, s katerim se Samson seznanja v ječi in h kateremu se pozneje zateče in se pri njem skriva.

Prav bo, če bado ta film kazali tudi v Italiji. Balzakova novela «Deklica z zlatimi očmi» se je sedla avtorjem francoskega filma ki je bil večkrat v sporedu beneškega festivala, ta o u povabljen, da so samo nekoliko spremenili kako ime in vsi zgodbo prenesli v današnji čas. Ime filma so pa kar pustili po Balzakovi noveli. Glavno delo si je naročil režiser Jean Gabriel Albicocco. Ta človek dela pri filmu od svoje deške mladosti. Njegov oče je namreč filmski fotograf. Tako je tudi sin delal pri filmu «as preč, dokler ni začel režirati najprej kratke filme, a la fille aux yeux d'ors, je za njegov prvi dolgi film.

Henri Marsay in Eleonore San-Real vodita skupno že več let neko agencijo specializirano v modnih reportirah. Eleonore je za Henrija, obenem pa tovarišica v njegovem razbrdanem in obenem

z dolgočasenem življenju. V svojem avtomobilu lepo dekle z zlatimi očmi, ki se je zmotilo in se je veselo v neprosto avto. Po svoji poklicni navadi jo fotografira in se zmoti za sestanek. Dekle se vanj zaljubi in kmalu pride Henri v stanovanje dekleta, ne da bi niti vedel za njeno ime. Dekle stanuje še z neko žensko in po raznih znanih premetih Henri spozna, da je ta ženska Eleonore. Eleonore s tem ni niti Henri pri dekleto, ko ji pokaže dekleto, ki jo začne ljubezenski dan začne Eleonore ljubezenski skrivati dekle pre Henrijem, ki jo sedaj, ko ne kje je, ves čas išče medtem ko je bil prej samo surav z dekleto. Končno Henrijevi prijatelji dekle najdejo v neki samotni hiši v gozdu. Henri in Eleonore se peljeta tjakaj, vendar Eleonore prosi Henrija, da bi smela za 10 minut sama k dekleto. Dekle prizna, da ljubi samo Henrija in v obziru, tak kot je Balzak pisal v noveli — Eleonore z bodalom usmrtila dekleto z zlatimi očmi.

Vskršen film se lahko nepravilno. Lahko je tudi dobro napravljen, pa vendar se upravljuje, kaj bi z njim. Tako nekako je tudi «Deklica z zlatimi očmi». Če bi bila filma originalna Balzakova novela, bi lahko imeli na platnu vsaj Balzaka, tako pa...

Kakor režiser, so tudi igralci v tem filmu dokaj mudi in igrajo zelo dobro. Sicer je vloga Paula Guera, ki igra Henrija, vseskozi antipatična in igralcu je dobro uspelo to antipatičnost doseči. «Deklica z zlatimi očmi» je prikupna.

Prvi sentimentalni film nam pokazati predvčerajšnjem Japonci. To je bil film «Črna nas samih» (režiser Zensaku Matsuyama). To je zgodba o dveh gluhih mladih, ki v ljubezni brez drugemu pomagata skozi težave življenja hitro po vojni.

Včeraj pa smo gledali do dolj korejski film, ki prav tako lahko uvrstimo med sentimentalne filme. Vsi s dokaj dolovčen, da je film vendar vreden, da ga gledati do konca pravi radi tega, ker nam je pokazal življenje, ki ga iz filma, ki bi jih izdelali Korejci, ni gotovo prav dosti poznamo. Iz tega gledamo, kam je bilo še bolj svet, da je bil film v barvah.

«Skandinavski hladni» temperament

600 fantov in deklet nagih po mestnih ulicah

Pijana dekleta so slatila moške

KARLSKOG, 23. — Severnjake imamo za hladne ljudi, zlasti še Skandinavce, in zato je toliko bolj neverjetna vest iz Karlskoga, ki je bil prizorišče pravega množičnega orgije, v kateri je sodelovalo nekaj 600 mladih fantov in deklet.

V Karlskogu so bile v nedeljo popodne avtomobilske dirke in ob tej priložnosti je v mesto prišlo več skupin motoriziranih mladeničev, ki so s sabo pripeljali tudi dekleta. Po končanem dirkah se je mladi zgnila v mestno središče, kjer je zasedla številne javne lokale. Nekaterim je alkohol kmalu zlezel v glavo in ti so bili organizatorji orgije, kakršne ne pomnijo. Dejstvo je, da so se proti večeru zatele po mestnih ulicah zbirati skupine mladeničev, ki so vdirali v javne lokale in iz njih kradli stekleničke likerjev ter žganja, kar je imelo za posledico, da so postajali vse bolj nasilni. Zasedli so vse strateške položaje v mestu in neankrso so se začeli tudi slatiči. Očitno je to vsem zelo ugajalo, kajti na mah je bilo po mestnih ulicah videti na stotine — ali

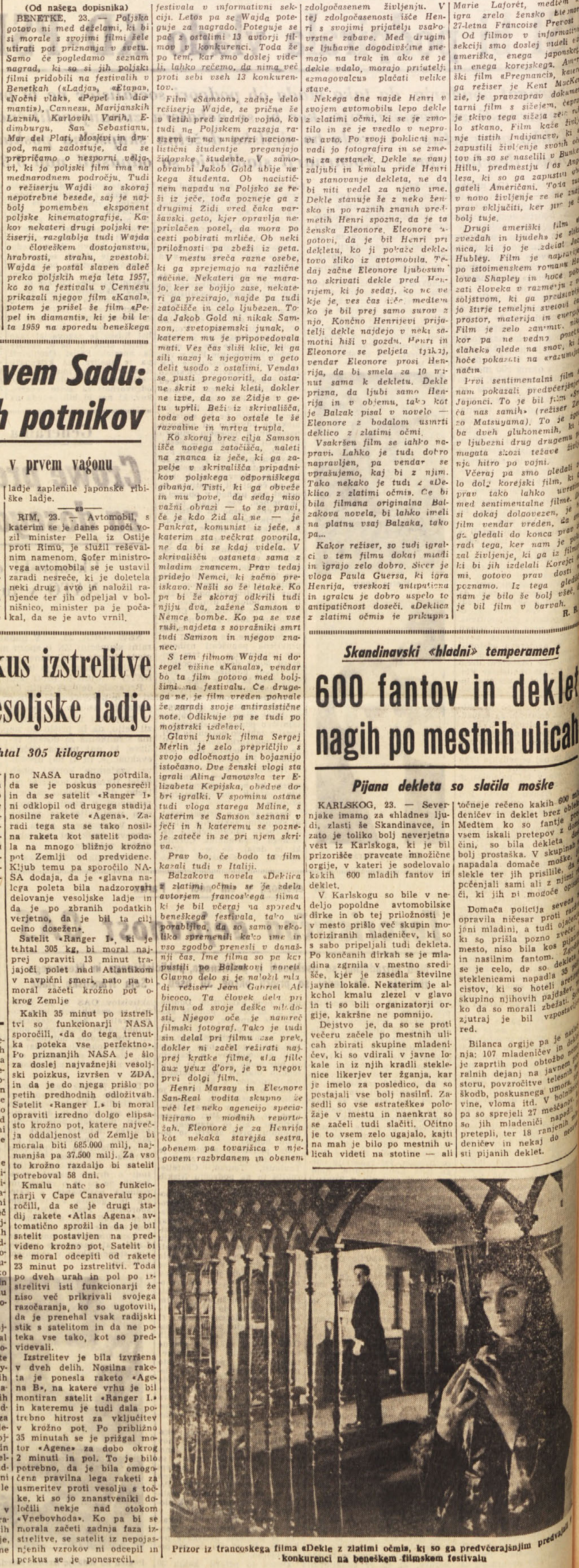
Domaea policija severnjakov opraviila nicezar proti razvijonim mladini, a tudi orgije, ki so prišla pozno zvečer, mesto, niso bila kos pijanosti in nasilnim fantom. Zaprta se je celo, da so dekleta stekleničkami napadla 35 mladeničev, ki so hoteli v skupino njihovih pajdov, kaj da so morali zbežati. Zjutraj je bil vzpostavljen red.

Bilanca orgije pa je bila nja: 107 mladeničev in deklet je zaprtih pod obtožbo nezakonitih dejanj na javnem prostoru, povzročitve telesnih škodb, poskusnega umora, vploma itd. V bolnišnicah so jih mladeniči napadli, prepretili ter 18 ranjenih mladeničev in nekaj do desetih pijanih deklet.

Portret vojvode Wellingtona — delo slikarja Goya — ki je bil ukraden iz londonske National Gallery

Eno je gotovo: podvig je bil izredno skrbno organiziran. Tat, ki se je znal izogniti področju fotoelektrične kamere, ki sproži avtomatični signal, je moral biti namreč zelo podrobno obveščen o tajnem vrstnem redu nočnih paznikov in o kratkih presledkih, med katerimi sistem fotoelektrične kamere ne deluje, in to okrog 21. ure, ko se pazniki izmenjujejo, in med 5. in 7. uro ob prihodu oddelkov za čiščenje prostorov.

Prizor iz francoskega filma «Dekle z zlatimi očmi», ki so ga predvčerajšnjim predstavlili v informativni sekciji beneškega filmskega festivala

Tržaški dnevnik

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27,5, najnižja 16,4, ob 19 urah 22,8; zračni tlak 1016,5 rahlo narašča, veter 9 km jug, vlažne 67 odst., nebo 6/10 oblako, morje rahlo razgibano s temperaturo 23 stopinj, padavine 32,5 mm.

Damoklejev meč nad tržaškim pomorstvom

Skrčenje pomorskih družb Finmare bi bilo usodno za naše pristanišče

Z jesenskim zasedanjem parlamenta bi prišel ponovno na dnevni red zakon Jervolino, ki predvideva zmanjšanje tonaže in števila pomorskih prog poldržavnih pomorskih družb

Ko se bo po poletnih spet razgibalo politično življenje in bosta obe zbornici začeli z delom, se na ponovno postavljen vprašanje trgovske mornarice, ki jo podpira država. O tem vprašanju se je mnogo razpravljalo pred političnicami, ki je minister za trgovsko mornarico, Jervolino predložil senatu svoj zakonik osnutek, ki je predvideval občno skrčenje skupne tonaže te mornarice, zmanjšanje pomorskih prog ter njihov prehod v roke zasebnih brodarjev. Odločeno je pozivalo levistični in tudi demokratski stranki in tudi predsedniški stranki in tudi predložila ministru odobritev njegovega načrta. Opozicija mu je celo vzela zadnje oružje z rok s tem, da je zahtevala, naj se podaljša rok za leto 1963, ki bi predvideval ustanovitve državne trgovske mornarice.

V teh pogojih se ne more računati na močan razmah zasebnih pobude na področju trgovske mornarice, temveč je vključno na načrten poseg državnih oblasti. Tako je akcija jadranskih pristanišč šla neizogibno v dve smeri: 1. zagotoviti pravilneje porazdelitev ladijske tonaže med Tirenjskim in jadranskim morjem in 2. zahtevati od pristojnih organov, naj se zgradi čim več ladij za skupino Finmare. Zahteve so predstavnik jadranskih pristanišč postavili v maju letošnjega leta. Njih zahteve pa so zadele na močan odpor genovskih brodarstev. Prepustiti gospodarstvu razvoj čistih stihij bi pomenilo favorizirati področja s cvetočo gospodarsko konjunkturo ter povzročiti še večje ubožanje tistih, kjer te konjunkturo ni. Vse sodobne države pa težijo k temu, da pride do izravnane razlik med različno razvitimi področji, ker bi vsaka drugača gospodarska politika prej ali slej privedla do hudih notranjih gospodarskih kriz.

Zaradi svojega posebnega položaja je Trst ter njegov pristanišče razpoložljivo namreč za ali manj z obsežnim notranjim zaledjem, kar pa ne velja za Trst. Tako se je zgodilo, da ostala jadranska pristanišča napredujejo in povečujejo svoj pomorski promet, medtem ko je začelo naše pristanišče zatrdno stagnirati. Od 1957. leta dalje smo ostali približno na isti ravni letnega pomorskega prometa. Letos se bo morda zgodilo, da bomo celo nazadovale.

Tržaški primer je najboljši dokaz, kako je potreben odločen poseg državnih oblasti, če se hoče zagotoviti gospodarski razvoj nekoga področja, ki bi sicer zaradi neugodnih prilik začelo propadati. Prepustiti gospodarstvu razvoj čistih stihij bi pomenilo favorizirati področja s cvetočo gospodarsko konjunkturo ter povzročiti še večje ubožanje tistih, kjer te konjunkturo ni. Vse sodobne države pa težijo k temu, da pride do izravnane razlik med različno razvitimi področji, ker bi vsaka drugača gospodarska politika prej ali slej privedla do hudih notranjih gospodarskih kriz.

Kaj menijo v mestu o zamenjavi predsednika velesojemske ustanove

Demokristjanski «Gazzettino» se pritožuje, da vladni organi niso niti pojasnili vzroka odstavitve inž. Sospisia

Nenadna sprememba v vodstvu Ustanove tržaške velesojemske je povzročila v mestu precejšnje presenečenje. Celotni vplivni politični in novinarski krogi niso pričakovali, da bo inž. Sospisia, ki je vodil omejeno ustanovo skorzi 12 let, zletel s svojega položaja tako rekoč čez noč, ter da bo njegovo mesto zasedel kap. Suttora, ki je bil pravzaprav le malo znan tržaški javnosti.

Demokristjanski in sredinski tisk, ki je bilo mogoče ne samo zaustaviti sedanje propadanje naše luke, temveč ji tudi dati nov razmah. Da je mogoče razviti široko dejavnost na tem področju, najboljši dokaz je bilo mogoče ne samo zaustaviti sedanje propadanje naše luke, temveč ji tudi dati nov razmah. Da je mogoče razviti široko dejavnost na tem področju, najboljši dokaz je bilo mogoče ne samo zaustaviti sedanje propadanje naše luke, temveč ji tudi dati nov razmah.

Gazzettino verjetno sklicuje na spor, ki je nastal med predsednikom vlade Fanfanijem ter predsednikom velesojemske Sospisio. Ali gre res le za dogodke bolj formalnega kot vsebinskega značaja? Menimo, da temu ni tako. Odgovorni krogi vodijo določeno politiko ne na podlagi osebnih simpatij ali antipatij, temveč na osnovi določenih političnih interesov. Morda bo držalo, da v tem primeru ne gre za to, da bi izrazilo politično potezo, morda bo tudi držalo, da je rimska vlada odstranila inž. Sospisia, sredinskega demokristjana, ki ne pripada Fanfanijevi skupini, ker si hoče pridobiti v Trstu naklonjenost liberalcev, katerim pripada novi predsednik velesojemske ustanove. Kakor bo tudi držalo, da je inž. Sospisia izrazil naklonjenost, ker je zahteval od njega določene finančne žrtve v prid gospodarske politike v Trstu.

Vidalijeva interpelacija o Sospisiovi odstavitvi

Poslanec Vittorio Vidalij je zapolnil predsednika ministrskega sveta naj pojasni razloge, ki so narokovani menodolostaviti inž. Sospisia s položaja predsednika tržaške velesojemske ustanove. V svoji pisni interpelaciji komunistični poslanec podarja, da je pristojno ministrstvo v januarju letošnjega leta potolilo imenovanje inž. Sospisia za predsednika omenjene ustanove za nadaljnja 4 leta. Prav zato je njegova nenadna odstavitev izzvala veliko začudenje v mestu.

Merkurjevo delo na jesenski simfoniji sezoni v Verdiju

V priložni jesenski simfoniji sezoni, ki bo prve dni septembra, bo tržaški filharmonski orkester izvajal novo delo tržaškega skladatelja slovenske narodnosti Pavla Merkurja: Koncert za klarinet in orkester. Solistični del bo izvajal klarinetist Giorgio Brezigar, prvi klarinetist v «Verdiju» in član znanega Tržaškega orkestra. Merkurjevo delo je cenjen v tržaških glasbenih krogih. Na mednarodnem področju je sodeloval s plesom na Brechtovo besedilo in orkestralnim koncertom, katerega so izvajali v zadnjem času v Montecaru, Ljubljani in Hamburgu.

V jesenski simfoniji sezoni, ki je izrazilo folklornega značaja, bo izvajal solistično delo slovenski violonist Brančič, učencem velikega Davida Ojstraha, ki ga imajo za velike evropske koncertne obete.

Izlet v «Noi Donne» v Benetke

3. septembra bo izlet v avtobusom v Benetke za dekleta, prijateljice in bralke revije «Noi Donne», da se seznanijo s filmskimi igrami svetovnega slovesa. Vpisovanje na sedežu Zveze demokratske žene v Ul. sv. Lazarja 16, telefon št. 31-545, vsak dan.

Izlet SPDT v Kamniško Bistrico

Slovensko planinsko društvo v Trstu priredi v soboto in nedeljo dne 2 in 3. septembra izlet v Kamniško Bistrico, kot izhodišče za planinske izlete na Jermanova vrta (Kamniško sedlo), na Korosico in druge vrhove prelepih Kamniških planin. Izohod izlet v Ljubljano, na Bled, v Bohinj in v slapu Savice. Vpisovanje od 25 t.m. na sedežu društva v Lonjerju od 19. do 21. ure.

Danes izlet po morju

Tudi danes bo Pokrajnska turistična ustanova organizirala izlet po morju, ki se je pričel v gostu v našem mestu zelo priljubljen. Prejšnji četrtek je klub mrazu bilo na parknu «Vektor» pisanih nekaj 150 ljudi, ki so se zdeli zabavali ob zvokih dobrnega orkestra in kozarcu se boljega vina, ki je sliedil polenti z ribami.

Izboljšanje razsvetljave v mestu in okolici

Kontrolna komisija, ki pregleduje poravnane deficitarnih krajevnih upravnih oblasti je odobrila nekatere sklepe tržaške občinskega sveta. Gre za pet sklepov, ki zadevajo javno razsvetljavo med ulicama F. Severo in Bologna, v Zgornji Carobli, v Bazovici, v bližini škedenjske cerkve ter v bližini poslopja št. 281 na Proseku ter v Ul. Cerreto pri šoli Battisti (Barkovlje), sneje.

OD VČERAJ DO DANES

NOVOSTA. SMRTI IN POKOJE DNE 23. AVGUSTA T. S. JE V TRSTU RODILO 9 OTKOV, UMRLA PA JE 6 OSEB.

VALUTE

dolar	619,50
švicarski frank	143,68
funter sterling	1736,-
francoski frank	124,75
marka	155,30
šiling	23,97
pejeta	10,30
dinar	-70
marengo	4800,-
zlatno	712,-

Avstrijski in slovenski otroci v skupni koloniji v Strunjanju

Costje so večinoma iz Graza - To je že četrto leto gostovanja mladih Avstrijcev na istrski obali

Skupina slovenskih in avstrijskih otrok v skupni koloniji v Strunjanju

Dejstvo je, da so družbe skupine Finmare obratovale povsod čas na marsikateri pomorski prog, ki je bila visoko donosna. Stalni in nevdružni pritisk zasebnih brodarjev in popustljivosti vladnih voditeljev sta pripeljala do tega, da so te proge prešle v zasebno last. S tem se je seveda deficit podpirane mornarice še povečal in njeni nasprotniki so dobili v roke novo oružje za bitko proti družbam Finmare. Kako pa je mogoče metati denar tja v en dan — so dejali — ko pa ni od nikoder nobenega otipljivega rezultata?

V nekdanjem samostanu pri romarski cerkvi v Strunjanju je kolonija avstrijskih in slovenskih otrok, ki skupaj praznuje svoje počitnice, skupaj se igrajo, kopajo, hodijo na skupne izlete, imajo skupne prireditve, da se medsebojno spoznajo in navežejo stike, ki jih bodo družili tudi ko bodo dorasli.

Po začetku odidejo vsi otroci na kopanje. Ves dopoldne se kopajo, sončijo in igrajo. To jim je največje veselje. Sinoči je bila na Trgu Urošičeva slovenska ceremonija izročitve zastavice godbi 183. pehotnega polka «Nembo», vodil pa je naslednika padalskega polka «Nembo», ki je sodeloval v osvobodilni borbi. Zastavice, katere je šest boter pripelo na trobente polkovne godbe, je podarila tržaška sekcija Zveze italijanskih padalcev.

Podaritev zastavice godbi polka «Nembo»

Sinoči je bila na Trgu Urošičeva slovenska ceremonija izročitve zastavice godbi 183. pehotnega polka «Nembo», vodil pa je naslednika padalskega polka «Nembo», ki je sodeloval v osvobodilni borbi. Zastavice, katere je šest boter pripelo na trobente polkovne godbe, je podarila tržaška sekcija Zveze italijanskih padalcev.

Kljub strogemu nadzorstvu policije

Tatovi ne poznajo poletnih počitnic

Ceprav je policija poostrišla nadzorstvo po posebni odločki paži na tatove motornih vozil, se na raznih komisariatih vsak dan kopirajo prijave o tatvinih. Tako je Giuseppe Gregori iz Carlobe 729 prijavi, da so mu neznanici ukradli avto na cesti blizu doma. Ottavio Bomben iz Ulice Lona 2 je prijavi, da so mu neznanici ukradli avto, ki ga je parkirnal na Trgu republik.

MALI OGLASI

OBISCI VELETRGOVNOVA F. LICE - Trst, Ul. Carducci 41. Kupiti bosta bunde, dežne pišče, blazne, srajce, kope in mnogo drugih artiklov najboljših vrst po re konkurenčnih cenah.

POSKUS SAMOMORA

Zaradi slabega zdravja si je 68-letna Margherita Pleri iz Cosutta iz Ulice Giacinti 22 hotela vzeti življenje in je zaužila veliko količino raznih uspavalnih sredstev. Svoji so to zapazili in poklicali rešilni avto, da so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli s pridržano prognozo na I. medicinski oddelek.

VALUTE

dolar	619,50
švicarski frank	143,68
funter sterling	1736,-
francoski frank	124,75
marka	155,30
šiling	23,97
pejeta	10,30
dinar	-70
marengo	4800,-
zlatno	712,-

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO TRST-UL. MONTECCHI 6-11. TELEFON 93-808 IN 94-638. POŠTNA PREDAL 559. POUZURNA GORICA Ulica S. Pellico 1-11. Tel. 33-82. UPRAVA TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Tel. št. 37-338.

NAROCNINA

Mesečna 650 lir - Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir. Poročje: tedno 20 din, mesečno 420 din - Nedeljsko: posamezna 40 din, letno 1820 din, polletno 3640 din, četrtletno 1820 din - Poštni troški račun: Zavezanec tržaške tiska Trst 11-5374. Za FRU: Adria DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-1, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunarni banki, Ljubljana št. 6703-375.

OGLASI

Cene oglasov: Za vsak mm v širini emerja stolpca: trgovski 60, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. - Mali oglasi 30 lir beseda. - Vsi oglasi naročajo pri upravi.

ŠOLSKE VESTI

Na Državnem trgovskem tehničnem zavodu v Trstu se vrši vpisovanje za šolsko leto 1961-62 vsak dan od 9. do 12. ure v tajništvu zavoda v Ul. Caravaggio 4, neprekinjeno do vključno 25. septembra 1961.

Slovensko gledališče v Trstu

V soboto, 26. VIII. ob 20.30 na prostem v TRECČAH otroška igra v treh delaktih PAVLA GOLIE «SNEGULJICA»

Režiser: JOZKO LUKIČ Scenograf: JOZE ČESAR. Skladatelj pesmi: PROF. KAREL BOSTJANČIČ

V nedeljo, 27. VIII. ob 20.30 na prostem v TRECČAH opereta v treh delaktih EMMERICHA KALMANA «ČARDAŠKA KNEGINJA»

Režiser: ADRIJAN ROŠIČ Scenograf: JOZE ČESAR

KINO

Nacionalno 16.00 «Dolina grevesa» Fenice 16.00 «Možje na suhi, Walter Chârlot, J. Sussan, Zadojni dan»

Excelsior 15.00 «Zgodba o Jean Sorel, Lea Massara» povedano mladini. Zadojni dan

Grattaccio 16.00 «Primo» povedano mladini. Zadojni dan

Arcofelino 16.00 «Vrtiček» Brothers, Bill Travis, color

Supernema 16.00 «Vsi na paluba, Pat Bone, scope, technician, Druge» Alabarda 16.00 «Zvezde» Marion Brand, Antonia van Jean Peter

Aurora 16.30 «Trgovina» Susan Hayward, technician, Crodley, cinemascop, dan

Impero 16.30 «Petek v noči» nast. Vefrey Hunter

Italia 16.30 «Zenske so glave» J. Sassard, Prizorišče mladini

Massimo 16.30 «Zadnje» Moopy Morrison, Technicolor

Moderno 17.00 «Vekna» da, technician, Astoria 17.00 «Moralisti» Sordi, Vittorio De Sica

Astra 16.30 «Tajni agent» Constantine, Vittorio Veneto 15.00 «Republika» Hljiški filmov: «Progr», rila, technician, Odeon 16.00 «Uradnik» Manfredi, Eleonora Rossini

Skečej 16.00 na prostem «Cena uspeha», Dean Shirley McLaine in Franciosa

Kino na Brečini

predvaja danes 24. t. m. z začetkom ob 18. uri

«Cirkus s tremi prizorišči»

(CIRCO A TRE PISTE)

TUSSET & SIN

KORZO ITALIA 1 EXTRA R. TUSSET TRG STARE MITNICE 2

POPUST na vse

NAVADNI IN LUKSUZNI KOVČKI ZENSKE USNUJENE TORBICE TKANINE IN ZAMETI V VSEH BARVAH DENARNICE ZENSKI IN MOSKI PASOVI

IVAN SEMEC

(po domače Ribca) Pogreb dragoga pokojnika bo jutri, 25. t. m. ob 10. uri iz hiše stolca v Sv. Križu na domače pokopališče. Zalužci: žena Justina, sinovi: Zdravko, Berto in Martin, hčere: Justina, Sofija, Marija, Laura, neveste in vnuki: Predinji, Ul. Tiziano Venčiča 24.

2. mednarodni tečaj o prevoznstvu
Predavanja in razprave
o vprašanju zračnih prevozov

Na tržaškem vseučilišču so včeraj nadaljevali s deli 2. mednarodnega tečaja o prevoznstvu. Kot že predvidevamo, je bila tudi včeraj glavna tema predavanj vprašanje zračnih prevozov. Govorila sta inž. Leon Godart, predstavnik belgijskih zrakoplovnih prog, ter inž. Piero Venturini, ravnatelj splošnih zadev družbe «Alitalia».

V koloniji slovenskih in avstrijskih otrok

Najbolj je vsem všeč morje

Sieti in njeni prijateljci Worli (ter Efi)

Slovenski in avstrijski egusarjia pojejo gusarsko pesem

Tudi harminkaša imajo

Advertisement for DANES v SUPERCINEMA featuring MASON GARDNER and PANDORA.

Large advertisement for the movie 'Danes v ARCOBALENO' with a large image of a man and the title 'DANES v ARCOBALENO'.

Goriško-beneški dnevnik

Med neurjem, ki je besnelo v torek ponoči

Toča napravila veliko škodo na njivah v Štandrežu in Sovodnjah

Na področju Krmina, Moše in Ločnika je uničila skoraj ves pridelek
V torek zvečer od 21.30 do 22. ure je nevihta s točo povzročila občutno škodo kmetom iz Štandreža, Sovodnj, Ločnika, Moše in Krmina, delno pa tudi iz Podgore. Temni oblaki, ki so se poznno zvečer pričeli zbirati nad verovzvodnim delom goriške pokrajine, niso običajni do brega, ker so bili zelo temni. Ves večer je publikavalo in grmel, vendar je marsikateri kmet zalival zelenjavo, ker je zemlja precej suha in niso slutili, da bo čez nekaj ur porbalo ves pridelek.

Nekaj po 21. uri je pričelo močno deževati, potem pa je dež povsem prenehal in, je kakšnih deset minut, morda pa tudi več, padala samo toča. Tako na gosto je padala, da je v tako kratkem času bilo na cestah in po dvoriščih vse belo in je dosegla plast toče debelino kakšnih treh centimetrov.

V Štandrežu so nam kmetje povedali, da so se oblaki, ki so nosili točo, pripodili iz Krmina, Moše in Ločnika, kjer je škoda najhujša. V Štandrežu je uničila ves pridelek na Senžatah in Ploščih ter ves pridelek na njivah do Soče in Sovodnj, kjer se je ustavila nekako pri prvih hišah. Na drugi strani letališča, to se pravi pri glavnem pokopališču, je toča prav tako pojenjala.

V bežnem pregledu smo ugotovili, da je toča prizadela najmanj eno tretjino štandreških kmetov in tudi dokaj Sovodnjencev, ki imajo njive na polju med Štandrežem, Sočo in Sovodnjami.

Toča je uničila vso zelenjavo, ki je bila na polju. Radič, solata, kociče, fižol in še marsikaj drugega, kar je šlo te dni zelo v prodajo, sploh ni moglo pobrati, ker je toča vse skupaj povsem razcefrala. Tudi koruza je bila hudo prizadeta. Pod trtami je vse polno grozdnih jagod in trnega lista, ki ga je toča raztrgala. Kmetje ne skrivajo, da je bila napravljena občutna škoda in da se bo to tudi poznalo na njihovem zaslužku. Marsikateri zelenjava je imela te dni zadovoljivo cenovno in je prinašala pridelovalcem dobre dohodke, sedaj pa je ta vir, ki je za Štandrež in Sovodnje eden najvažnejših, naenkrat usahljen.

Nalivo so poškodovani tudi vse makadamske poti, ki so v strmini, potoki, ki so nastali na klančih, so odplavili vse pesek, tako da so morali večerj navsezgodaj občinski delavci napeljati grušč in ce ste popraviti, da so spet postale prehodne.

Se huje je toča udarila po kmetovalcih v Ločniku, Moši in Krmini, kjer je po nekaterih dobah uničila skoraj ves pridelek, predvsem pa grozdje in koruza, ki so jo letos osejali na velikih površinah, ker še nekaj let ni suše in koruza utegne dozoreti.

Občinska svetovalca KPI dr. Nereo Battello in Fulvio Bergomas sta poslala goriškemu upravnemu sodišču, ki naj bi sprejel občinski svet, v kateri pozivata komisijo za naslavljanje mestnih ulic, naj bi jih imenovali po znanih antičarjih.

Interpelacija svetovalcev KPI o imenovanju ulic in staležu mestnih stražnikov

Občinska svetovalca KPI dr. Nereo Battello in Fulvio Bergomas sta poslala goriškemu upravnemu sodišču, ki naj bi sprejel občinski svet, v kateri pozivata komisijo za naslavljanje mestnih ulic, naj bi jih imenovali po znanih antičarjih.

Pismo iz Nove Gorice

Odkrili so spominski znamenji partizanski saniteti na Primorskem

Prvenstvo Jugoslavije v kotalkah bo v Novi Gorici
Delavec padel s 15 m visokega nosilca

Občinski odbor Zveze borcev v Idriji je postavil dve spominski znamenji partizanski saniteti na Primorskem: spominsko ploščo na šoli v Cekovniku in spominski kamen na Hudem polju. Odkrili so ju v nedeljo. S tem se je ta organizacija pridružila številnim svečanostim, ki so leto širok po domovini v čast 20-letnice ljudske vstaje proti fašizmu in socialnim krivcem starega družbenega reda.

Spominsko ploščo v Cekovniku je odkril organizator partizanskega saniteta na Primorskem dr. Aleksander Gala-Peter, kamen na Hudem polju pa dr. Pavla Jerina-Lah, po kateri je dobila ime centralna partizanska bolnišnica na Primorskem. Po svečanosti na Hudem polju-križišču poti sredi Trnovskega gozda, kjer je bila stalna javka za bolnico «Pavlo», ki jo je motil hud naliv, zaradi katerega je bil skrčen program svesnosti, so skoraj vsi udeleženci spominskega slavlja odšli na partizansko Vojsko. Tu so številni ranjenci, ki so se zdravili v «Pavli», in osebe bolnišnice še dolgo popoldne obujali spomine na dni, ki so jih preživeli skupaj.

Dr. Aleksander Gala-Peter je v Cekovniku povedal, da je bila že marca 1943. leta ustanovljena v bližini Idrije prva mala partizanska bolnišnica - saniteta postaja št. 1, kasneje pa je bilo na področju takratne «Alpske» cone ustanovljenih še devet takih postaj. Po razpadu Italije so bile vse te postojanke opuščene, nastalo pa je sedem novih, ki so bile seveda večje. Tako je po umiku ranjenecov z Vogrskega, ko so Nemci pre-

bili goriško fronto, bila decembra 1943. leta zgrajena na skritem mestu sredi Trnovskega gozda, nad Klavž, centralna vojaška partizanska bolnišnica, ki je dobila ime po zdravniku Pavli, ki je od začetka zdravila ranjence v tej postojanki. Tu se je zdravilo med vojno blizu 1000 ranjenecv in sovravnike vse do zadnje ofenzive ni uspelo, da bi bolnico odkril, čeprav je bil večkrat v njeni neposredni bližini. Pa tudi aprila 1945. leta, ko so Nemci požgali nekaj barak te bolnice, niso dobili ne ranjenecv na oseba, ki so se pravočasno umaknili v pripravljena podzemeljska skriščišča.

Ves čas vojne je tudi ljudstvo zelo skrbelo za partizanske ranjence. Skritim najprej po hišah, pozneje pa v gozdu, so ljudje iz Cekovnika, Idrije, Vojskega, Mrzle Rupe, Zadloga, Bele, Kočevnice in Crnega vrha nudili vse kar so mogli: zdravila, hrano, obleko, varnost in toplo besedo.

Po dveh letih bo Nova Gorica v soboto spet prizorišče tekmovanja v hokeju na kotalkah za prvenstvo Jugoslavije. Prva tekma na kotalkah bo pri železniški postaji v soboto zvečer, ostala srečanja pa bodo v nedeljo vse do finalne tekme, ki bo zvečer. Svoje znanje in ter lep in dinamični igri bodo preizkusila moštva Olimpije iz Ljubljane, Cementsa in Pule iz Pulja ter Nove Gorice. Favorit za najvišjo lavorko je tudi letos moštvo Cementsa, ki bo sedaj drugič zaporedoma branilo naslov državnega prvaka.

Ul. Filzi zaprta za promet
Goriško županstvo sporoča: Ker bodo 30. avgusta pričeli urejati odtočne kanale v Ulici Filzi, bodo s tem dnem uklinili promet na tej cesti od križišča Ul. D. d'Aosta, XXIV. Maggio, N. Sauro do Trga sv. Frančiška, dokler dela ne bodo končana.

Huda nesreča v Ulici Don Bosco
Avtomobilist podrl pešca in mu zlomil več udov

Composto, ki ima 62-let, se bo moral zdraviti vsaj dva meseca
V torek ob 22.30, ko je divjalo neurje nad Gorico, se je zgodila v Ulici Don Bosco huda prometna nesreča, v kateri se je zelo potekel trgovec 62-letni Francesco Composto iz Ulice Campi št. 54. Zadržali so ga na zdraviljenju v civilni bolnišnici, kjer se bo moral zdraviti 60 dni zaradi udarca v obe strani, zloma leve podlaktice, rane na levem zapetju in komolecu, zloma piščali in številnih udarcev po telesu in šoka.

Izlet Sovodnjencev k izviru Soče
Mladinski pevski zbor iz Sovodnje bo priredil v nedeljo 20. t.m. enodnevni avtobusni izlet po Soški dolini do izvira Soče. Izleta se lahko udeležijo člani in nečlani zbora obojnoro prosvetnega društva. Vpisovanje se vrši ob sredah in petkih od 21. do 22. ure v prosvetni dvorani v Sovodnjah.

Dvodnevni izlet Štandreževcev po Sloveniji
Prosvetno društvo «Oton Zupančič» iz Štandreža organizira v soboto 16. in nedeljo 17. septembra 2-dnevni avtobusni izlet po Sloveniji. Udeleženci se bodo peljali po Soški dolini, čez Vršč, Kranjsko gorje, Celje, Maribor, Ljubljano, Postojno in Novo Gorico. Vpisuje predsednik Alojz Tabaj v Ul. sv. Mihaela 260 do 27. avgusta. Alojz Tabaj bo postregel tudi z vsemi potrebnimi informacijami.

Motociklist se je zaletel v avtomobil
Ob 1.15 v noči od torika na sredo se je pripetila na Korzu Italija, in sicer pred hišno številko 174, prometna nesreča, v kateri sta bili udeleženi dve vozili: avtomobil Fiat 500, last 22-letnega trgovskega potnika Franca Giadrossija, ki stanuje v isti hiši, pred katero je bila nesreča, in na lambreta 24-letnega varilca Aida Turca iz U-

Ob 14.20 je v Ulici Tabaj, pri železniškem križišču v Nivoju, padla s kolesa 12-letna Fridrika Susič iz Ulice Sabotino 3 v Štandrežu. Opraskala se je po rokah in nogah. Na kraj nesreče so poklicali rešilni avtomobil Zelenelega križa, vendar je niso odpeljali v bolnišnico, ker so ji bolničarji nudili pomoč na kraju nesreče in nato so jo odpeljali domov.

OD VČERAJ DO DANES
KINO
v GORICI
CORSO, 17.00: «Skrivnostni maščevalci». I. Drušica in H. Drače. Nemski črnbeli film. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VERDI, 17.30: «Upornica». Susan Oliver in Linda Plowman. Ameriški film.
VITTORIA, 16.45: «Živi z jezo». C. Knight in J. Stevenson. Ameriški črnbeli film, mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

CENTRALE, 17.30: «Teror morija». D. Megowan in E. Danielli. Cinemascope v barvah, italijanski film.

DEZURNA LEKARNA
Danes ves dan in janoi je odprta v Gorici lekarna PUNTONI-BASSI, Raštel št. 26, tel. 33-49.

TEMPERATURA VČERAJ
Včera so imeli v Gorici najvišjo temperaturo 27 stopinj ob 14.30 uri, najnižjo 14.8 stopinje ob 4.50 uri. Povprečna dnevna vlaga je dosegla 60 odstotkov, čez noč je padlo 68 mm dežja.

Ob koncu vojne sem končno nadaljeval delo na svojo roko, Polagoma sem pa opazil, da se je s prihodom Italije marsikaj spremenilo in da naše obrti Italijani ne poznajo. Dimnikarjevo delo opravljajo včasih pri njih gasilci in to ne gre, ker samo tekušim dimnikar lahko ve za njihove skrivnosti in katere saj se nevarne in katere ne. S starimi goriškimi domačini je bilo še precej dela, z novimi italskimi prišelci pa zelo malo. Tako je naša obrt začela pešati. Dela sem še imel, a nikoli toliko, da bi si lahko rzel polnoca. Danes pa je naša obrt čisto propadla. To mor, da tudi zato, ker v Gorici ni bilo nikoli prane organizacije med dimnikarji. V Trstu so ustanovili dimnikarsko združenje, tu pa nismo tega nikoli dosegli. In tako, danes, ko je Gorica mnogokrat večja kot je bila pred štiridesetimi ali petdesetimi leti, sta v njej samo dva dimnikarja, tedaj pa nas je bilo 12.

Ko smo ga vprašali, koliko časa namerava še delati, je gospod Sirk odgovoril: «Še kak teden, potem bo pa konec. Kaj hočete, plaziti se po strehah in dimnikih pri 77 letih ni več tako lahko. Človek se precej utruji in to sem videl zadnjič pri nekem napornem delu, ko sem se spravlil v 30 m visok dimnik ob 17. uri in končal drugo jutro ob vsakih šest mesecev na glavarstvu.»

«Vse to je trajalo do začetka prve svetovne vojne. Leta 1914 sem po dolgih letih končno našel svojega gospodarja in hotel začeti na svojo roko. A odpoklicali so me zopet k vojakom. Minili so namreč časi Marije Terezije, ko je bil vsak dimnikar oproščen vojaške službe. Imel sem pa vseeno srečo. Ni mi bilo treba iti na fronto. Ostal sem v Gorici, seveda vedno kot vojak, in prevel nadzorstvo nad gradnjo dimnikov.»

Takoj smo ugotovili, da se gospod Sirk zelo rad pogovori ter da je njegova slovenščina lepa in da ni v njej nikakega sledu goriških dialektov. Zakaj pa smo očasih slisali iz njegovih ust kak hrvatski izraz, to nam je postalo takoj jasno, ko je gospod Sirk začel opisovati svoje življenje: «Jaz sem pravzaprav Brice, nam je takoj povedal, aker sem se kdaj leta 1884 v Brdih, v kojski občini. Tu je imel moj oče posestvo, ki je seveda zahenalo precej dela in truda. Na žalost pa so bile ravno tedaj letine zelo slabe, tako da vse to, kar si sejal, nisi nikoli žel. Isto je bilo seveda tudi s trgatvami, ki so postale vsako leto slabše. Umrlivo je, da je moj oče nekoliko obupal in se vsega tega tudi naveličal. Navsezadnje je prodal posestvo in mi vsi smo se preselili v Sisak na Hrvaško. Takrat sem bil komaj štiri leta star. Ko sem dorasel, sem me oče poslal v Petrinjo, kjer sem se tri leta učil za dimnikarja. Leta 1905 pa sem se sam vrnil v Gorico. Tu sem ostal le malo časa, kajti kmalu nato sem odstopal v Čačkanjorjno na Madžarsko. Na žalost pa sem tudi tu očistil le malo dimnikov, pravim na žalost, ker sem opazil, da so Madžarke bile prav res lepa dekleta. A star sem bil tedaj 21 let in avstrijska vojska se je seveda spomnila tudi name. Tako sem moral odstopati v Pulj, kjer sem tri leta služil vojaški rok. Po končani vojaški službi sem se vrnil v Gorico in se tu oprjel mojega dela. Služil sem tedaj kot gojenec pri dimnikarju Silvestru Conigu v Ulici Manzoni 21. Dobro se spominjam, da je bilo takrat v Gorici šest dimnikarjev, od katerih je imel vsak po enega gojenca. Dela pa ni primanjkovalo, še preveč ga je bilo.»

Na naše vprašanje, kako je to mogoče in kaj je vzrok razlike tedanjih let z današnjimi, nam je gospod Sirk takole razložil: «Vedeti morate, da je bil pod staro Avstrijo dimnikarski poklic zelo cenjen in tudi spoštovan. Po drugi strani pa je tudi sama občinska oblast skrbel, da nam delo ni nikoli primanjkovalo. Takrat namreč niso zidali hiš, kot jih zidajo danes. Betona sploh niso poznali. Postlopa in strehe so držali pokonci leseni tramovi, in ko je v kakem dimniku zagorelo, je to takoj postalo nevarno, da se ne bi pri tem tudi kaj drugega vnelo. Saj ni bilo samo enega primera, ko je zaradi kakega dimnika cela hiša zgorela, če je šlo epo sreča, kajti večkrat se je zgodilo, da se je ogenj razširil potem tudi zaгал. Da bi se čimbolj preprečila vsaka nevarnost ognja, so občinske oblasti odločile, da se dimniki mestnih hiš pregledajo vsak mesec, in vsakokrat, ko je dimnikar opravil svoje delo, se je moral podpisati v posebnem knjižico, katero je potem hišni gospodar moral pokazati

Josip Sirk, dimnikar iz Ul. Buffolini, odhaja v pokoj. Zaveden slovenski mož je bil svoj čas odbrni Ljudske posojilnice in član odbora kolesarskega društva. Tekmoval je skupaj z Edvardom Rusjanom, prvim slovenskim letalcem. Sele ko smo izvedeli za njegove sportne vrline v mladih letih, smo lahko razumeli, zakaj se pri vseh svojih letih pelje na kolesu kot mladenič. Želimo mu, da bi v poklju preživel še dolgo veselih in srečnih let

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Od danes do 27. t. m. v Pragi

Evropsko veslaško prvenstvo z udeležbo devetnajstih držav

Najmočnejše je zastopana Nemčija - Danes in jutri izločilne borbe in represaži

PRAGA, 23. — V češkoslovaškem glavnem mestu vlada svečano razpoloženje. Jutri v četrtek se bo na Vitavi začelo 50. jubilejno evropsko veslaško prvenstvo za moške posadke. Telega tekmovalja se bodo udeležili veslači 19 držav, med katerimi bo imela Nemčija najmočnejše zastopstvo. Ker na evropskih prvenstvih nastopajo enotna nemška reprezentanca, so imeli vzhodno in zahodnonemški veslači izbirno tekmovalje, ki je rodilo prvo presenečenje: v vseh sedmih disciplinah so proti vsakemu pričakovano zmagali veslaški predstavniki Zahodne Nemčije.

Prijavljene posadke so v posameznih disciplinah razdelili po izločilnih skupinah. Izločilne borbe četrtecev brez krmarja, dvojca brez krmarja, skiffa in dvojca s krmarjem bodo v četrtek popoldne, ostale pa v petek.

Samo zmagovalna posadka v vsaki skupini bo imela pravico nastopa na finalnih regatbah. Vse ostale ekipe, z izjemo četrtecev s krmarjem, bodo nastopile v represažih. V tekmovalju četrtecev za bosta potrebni zaradi velikega števila prijavljenih posadk dve polfinalni regati. Prva dva čolna od vsake skupine bosta nastopila v finalu. Tudi v tej disciplini bodo represaži, med katerimi se bosta dve posadki uvrstili v finale.

Od prijavitelcev imajo največ možnosti za uspeh veslači Nemčije in predvsem Sovjetske zveze, pa čeprav ne smemo pozabljati na Italijane, Romune, Poljake, Švicarje in druge, ki so bili na raznih prvenstvih vedno zverni tekmeči. Tudi Čehovi bi ne smeli prezreti in še posebno Kozaka in Schmidta, ki sta že na nedavni regati na blejskem jezeru po kazala, da njuna zlata kolajna v double scullu na rimski olimpiadi ni bila le sad sreče.

Letošnjega evropskega prvenstva se lahko udeležijo tudi neevropski veslači. To bodo zadnjič, ker bo že prihodnje leto tudi svetovno prvenstvo, ki bo potekalo istočasno kot evropsko. Zaradi te letošnje ugodnosti, bosta nastopila v Pragi dva ameriška četrteca, od katerih je bil eden celo olimpijski prvak.

Izločilne skupine, ki so jih določili po žrebu, so naslednje:

- SETVEREC S KRMARJEM**
1. skupina: Madžarska, Avstrija, Nemčija, Vel. Britanija, Francija.
 2. skupina: SZ, Danska, CSSR, Jugoslavija, Poljska.
 3. skupina: Romunija, Švedska, ZDA, Švica, Italija.

DVOJEC BREZ KRMARJA

1. skupina: CSSR, SZ, Švica, ZDA.
2. skupina: Poljska, Nemčija, Madžarska, Finska.
3. skupina: Italija, Avstrija, Holandska.

DVOJEC BREZ KRMARJA

1. skupina: Švedska, Nemčija, Holandska, CSSR.
2. skupina: Poljska, Danska, SZ.

SKIFF

1. skupina: CSSR, SZ, Švica, ZDA.
2. skupina: Poljska, Nemčija, Madžarska, Finska.
3. skupina: Italija, Avstrija, Holandska.

OSMEREC

1. skupina: Danska, Nemčija, SZ, Jugoslavija.
2. skupina: Romunija, CSSR, Poljska, Holandska.
3. skupina: Francija, Vel. Britanija, Avstrija, Italija.

Sedanji evropski prvaki z Macona 1950. leta

skiff — IVANOV (SZ) — dvojec brez krmarja — NEMCIJA — dvojec s krmarjem — NEMCIJA — double scull — SOVJETSKA ZVEZA — četrtecv brez krmarja — ŠVICA — četrtecv s krmarjem — NEMCIJA — osmerec — NEMCIJA

no prvenstvo, ki bo potekalo istočasno kot evropsko. Zaradi te letošnje ugodnosti, bosta nastopila v Pragi dva ameriška četrteca, od katerih je bil eden celo olimpijski prvak.

Izločilne skupine, ki so jih določili po žrebu, so naslednje:

SETVEREC S KRMARJEM

V soboto in v nedeljo v Ljubljani

Mednarodni mladinski namiznoteniški turnir

Udeležbo so prijavi igralci domačih klubov, Italije in Avstrije - Antonini in Stanisa bosta zastopala barve SZ Bor

Ze od maja letos ni bilo več slišati o namiznoteniških igralcih športnega združenja Bor. Popolnoma razumljivo je, da so si igralci, ki ob koncu lanskega in v začetku letošnjega leta niso niti najmanj štediti s svojimi silami, privolili počitek. Sedaj po zasluženem odmoru pa so ponovno začeli vaditi ob zelenih mizah.

Logika uči, kar praksa potrjuje, da je treba začeti postopoma najprej z manj zahtevnimi in nato šele s težjimi srečanji. Tokrat pa bo obratno. Pred vratmi je prvo mednarodno prvenstvo Ljubljane in ker so bili igralci Bora povabljeni na to pomembno prireditve, so se morali sredi vročega poletja pripraviti na to, da bodo predstavniki slovenskega namiznoteniškega športa v Ljubljani ne bosta razočarala. V resnici pa lahko rečemo, da oba igralca odstopata, glede na izide srečanij seveda, brez utvar.

V Ljubljani bo nomreč konurenca mnogo močnejša kot v Trstu ali morda v Italiji. Naj omenimo samo slovenske igralca Felixa in Vecka, ki sta se odlično izkazala na prejem mednarodnem turnirju Bora v našem mestu. Prav zato bo naloga Antoninija in Stanisa težka. Zato bi hoteli na tem mestu poudariti, da od njih ne zahtevamo in mi ne pričakujemo, pa čeprav bi nas razveselile, zmagaj. Zelimo samo, da lojalno tekmujejo in da zagrizeno in borbeno zaigrajo po njihovi najboljši moči. Nastop bo jima dobra šola, ker bosta imela priložnost spoznati znane in manj znane igralce, od katerih se bosta lahko precej naučila. Oba sta znana kot resna fanti, ki ne bosta potratila svojega časa in se bosta vrnila v rojstni kraj s kopico izkušenj.

Ljubljanski prizretili turnirja letos niso imeli, posebno v datumu, srečne roke. Zal so se številnim, preporno odposlanim vabilom, odzvali je igralci treh držav. Upati je, da bo na prihajajočem turnirju udeležba številnejša in bo zajela predstavnike skoraj vseh evropskih držav

P.zio

Od 25. do 30. t. m. v Zürichu

Kolesarji v borbi za svetovni naslov v dirkališčnih panogah

Štirje od šestih bivših prvakov prisotni na letošnjem prvenstvu

ZUERICH, 23. — Švica bo že šestič organizirala svetovno kolesarsko prvenstvo, ki bo od 25. t. m. do 3. septembra. Pred letošnjim letom so bila tekmovalja za mavricane majice 1923., 1926., 1936., 1946. in 1953. leta. V Zuerichu bo prvenstvo v dirkališčnih panogah, v Bernu pa v cestni vožnji.

Na hitri dirkališčni progi zürichskega Oerlikona bodo štirje od šestih prvakov, ki so pred letom dni v Leipzigu prisli do naslova, branili svoje krono. Italijan Sante Gaiardoni, ki je bil amaterski prvak v hitrosti, v profesionalni vožnji ni nastopil. V posameznih disciplinah je nastopal v srednjih progah, se se ni pomogel od posledic padca, zaradi česar ne bo mogel braniti svojega naslova. Branili pa ga bodo Italijan Antonio Maspes v hitrosti, Španjec Guillermo Timoner, ki je zmagal v profesionalni vožnji, in Franco Delattre v naslednji vožnji za amaterje. Profesionalce in vzhodni Nemec Georg Stoltze na srednji progi. Za amaterje: Španjec Guillermo Timoner, ki je zmagal v posameznih disciplinah je nastopal v srednjih progah, se se ni pomogel od posledic padca, zaradi česar ne bo mogel braniti svojega naslova. Branili pa ga bodo Italijan Antonio Maspes v hitrosti, Španjec Guillermo Timoner, ki je zmagal v profesionalni vožnji, in Franco Delattre v naslednji vožnji za amaterje.

Hitrostna vožnja amaterjev — Tekmovalja se bodo začela 25. t. m. popoldne, medtem ko bo finale 26. t. m. zvečer. V tej disciplini bodo nastopili kolesarji 19 držav. Lani je naslov pripadel Gaiardoni, ki je krmal po tekmovalju prestopil med profesionalce. Največji favoriti je Italijan Beghetto, pa čeprav ni mogel prezehtati outsiderjev, med katerimi so Italijan Blanchetto, Francoz Guichard, Rus Boris Vesiljev in drugi.

Hitrostna vožnja profesionalcev — Začetek tekmovalja 26. t. m. popoldne, finale 27. popoldne. Udeležba je manj številna, ker bodo nastopili tekmovalci devetih držav. Naslov svetovnega prvaka pripadalo sedaj Italijanu Antoniju Maspesu, ki je tudi največji favoriti. Med nevarne tekmece je treba navesti poleg Gaiardonia in Sacchija (oba Italijani) tudi Švicarja Planerja, Francoza Bousसानia in Gaiardona ter Belgijca De Bekkera in Štercka.

Zasledovalna vožnja amaterjev — Začetek 27. t. m. popoldne, finale 29. zvečer. Udeležba: 11 držav. Sedanji prvak Georg Stoltze (Vh. Nemčija). V tej disciplini bo borba za naslov zelo verjetno potekala med lanskim prvokom in rokajkom Wustrowom.

Profesionalna dirka za motorji — Začetek 26. t. m. popoldne, konec 30. zvečer. Udeležba: 7 držav. Sedanji prvak Guillermo Timoner (Španija). V odstopnosti Španca in tudi favorita Švicarja Bucherja, ni

por, jo zasliševali in mučili, ker ni hotela ničesar izdati. Sprva so jo nameravali ustreliti, pozneje pa so se premislili in jo poslali v taborišče.

Zdaj je stala v vrsti vsa prevzeta od novega okolja, vsa pod vplivom prvih mučnih vtisov tistega, kar je mimogrede videla, ko so jo gnali skozi to strašno morišče. Ko so ji neizbrisno vtisnili v levo roko številko 90650, je prvo občel občutek, da odslej ni več človeško bitje, temveč samo se oštevilčen predmet, ki se ga lahko vsak čas iznebi, t. j. ki bodo odslej samovoljno odločali o njeni usodi.

Bloss je naposled stopil k njej in ji pomignil, naj gre z njim. Nada je oklevaje stopila iz vrste in mu sledila. Mučilo jo je vprašanje, zakaj je prav njo pozval s seboj in kam neki jo pelje.

Ko jo je privedel v svojo pisarno, v katero se je polagoma vtihtapljal večerni mrak, ji je ukazal, naj sede na zofo. Spustil se je v naslonjač, ki je stal

ALOJZ RAVBAR

V viharju

21.

ŠTEVILKA

90650

Tako se je ta zbiratelj nenavadnih lepotin obdal z okrasjem, iz katerega je videl hladno dah smrti. To pa ga je bilo že spodbujalo k brezobzirnemu uničevanju rešenih in domnevnih nasprotnikov nemškega enadčloveka, ki je nameravalo zavojevati vsi svet in iztrebiti z njegove površine vse, kar ni bilo čistokrvno nemškega.

Medtem ko je Bloss stal pri oknu, je vstopil njegov pomočnik Koch in sporočil, da je prispel nov transport žensk in deklet iz raznih evropskih dežel. Preden so jih razporedili po barakah, je Bloss odšel

zraven zofe, in jo nekaj časa molče gledal. Nato jo je vprašal, katere narodnosti je. Ko mu je dala razumeti, da je Slovenka, Jugoslovanka, je postal še bolj mrk.

«Nočes?», je siknil Bloss. In njegove od večnega poroga izkrižljene ustnice so se zdaj še bolj izkrižile. Hipoma jo je popadel za lase, tako da ji je glava padla vznak, in preden se je ovedela, ji je nasilno vili v usta pičulo, ki jo je nehoti pogotnila. Ko jo je izpustil, je zastrnela vanj. V slutnji, da se bo nekaj zgodilo z njo, jo je vse bolj prevzemal strah pred tistim neznanim. Vtem je začutila omočitost, ki se je stopnjevala, dokler ni naposled omahnila na zofo in obležala kakor brez življenja.

Tedaj je Bloss stopil k vratom, jih zaklenil in se počasi vrnil k zofi.

Ko se je Nada predramila iz prisljajnega spanja, se je usedla na zofo. Vsa omočitosa se je ozrla po sobi, ne da bi se spomnila, kaj se je zgodilo z njo. Pogled ji je obstal na Blossu.

Potem ji je ponudil kozarček neke pijače, ki je rahlo dišala po vaniliji. Mahoma je zaslišala, da se za tem skriva nekaj zlega. Odklonila je pičulo.

«Nočes?», je siknil Bloss. In njegove od večnega poroga izkrižljene ustnice so se zdaj še bolj izkrižile. Hipoma jo je popadel za lase, tako da ji je glava padla vznak, in preden se je ovedela, ji je nasilno vili v usta pičulo, ki jo je nehoti pogotnila. Ko jo je izpustil, je zastrnela vanj. V slutnji, da se bo nekaj zgodilo z njo, jo je vse bolj prevzemal strah pred tistim neznanim. Vtem je začutila omočitost, ki se je stopnjevala, dokler ni naposled omahnila na zofo in obležala kakor brez življenja.

Tedaj je Bloss stopil k vratom, jih zaklenil in se počasi vrnil k zofi.

Ko se je Nada predramila iz prisljajnega spanja, se je usedla na zofo. Vsa omočitosa se je ozrla po sobi, ne da bi se spomnila, kaj se je zgodilo z njo. Pogled ji je obstal na Blossu.

sedel je v naslonjaču in jo motril z izrazom nasilne zveri. Tedaj se je docela ovedela, kaj se je zgodilo. Fognala se je kvsilna in zabobčala v Blossa. Ta je počasi vstal in rekel: «Če ne boš molčala, pojdeš iz taborišča. Toda — tam skozi.» In je z roko pokazal na krematorijski dimnik, ki je v mesečini bil videti še bolj pošasten in grozljiv kot prej.

Globoko ponizana, oropana in razdvojena kot še nikoli v življenju je skrčeno povesila glavo.

«Pojdi!», je slednjč grobo ukazal Bloss.

Odšla je z opotekavim korakom in z grenko zavestjo, da je ta nagumni razvratnež pohodil njeno dekliško dostojanstvo.

Pred vhomom v poslopje jo je prevzela paznica Elza in jo odvedla v barako, kjer je bila poprej. Tam so ji odrezali lase. Videla je, kako jih je esesovec vrlega na kup drugih las. Bollestno je zamislila in se obrnila vstran.

Ko so ženske ostrigli, jih oblekli v lesovinaste prog-

su. Sedel je v naslonjaču in jo motril z izrazom nasilne zveri. Tedaj se je docela ovedela, kaj se je zgodilo. Fognala se je kvsilna in zabobčala v Blossa. Ta je počasi vstal in rekel: «Če ne boš molčala, pojdeš iz taborišča. Toda — tam skozi.» In je z roko pokazal na krematorijski dimnik, ki je v mesečini bil videti še bolj pošasten in grozljiv kot prej.

Globoko ponizana, oropana in razdvojena kot še nikoli v življenju je skrčeno povesila glavo.

«Pojdi!», je slednjč grobo ukazal Bloss.

Odšla je z opotekavim korakom in z grenko zavestjo, da je ta nagumni razvratnež pohodil njeno dekliško dostojanstvo.

Pred vhomom v poslopje jo je prevzela paznica Elza in jo odvedla v barako, kjer je bila poprej. Tam so ji odrezali lase. Videla je, kako jih je esesovec vrlega na kup drugih las. Bollestno je zamislila in se obrnila vstran.

Ko so ženske ostrigli, jih oblekli v lesovinaste prog-

ste obleke s številkami in jim dali težke lesene cokle, so jih razporedili po blokih. Skupino, kateri je bila dodeljena Nada, je prevzela paznica Elza.

Leta je bila doma iz Hamburga. Preden je bila postavljena za paznico, je v svojem mestu žvela razbrzdano življenje. Kot taka je naposled rodila nezakonskega otroka. Da bi se ga iznebila, ga je zadavila, ko mu je bilo pet mesecev. Za ta zločin je bila obsojena na devet let zapora; ko pa je preselila štiri leta, so jo pomilostili, ker je bila pripravljena iti za paznico v to žensko taborišče. Imela je namreč vse lastnosti, ki jih je morala imeti ženska za tako umazan in krvav posel. Bila je posebej zlobna in nizknotna. Interniranke je trpinčila z naravnost sadiščno naslado. Pretepala jih je s pasjim bičem, ki ga je vedno nosila s seboj, jih brcala s škornji, psovala in na vse načine poniževala. Trpinke so trepetale pred to pozivljeno žensko, ki ji je bilo mučenje

in ubijanje žrtev nemškega fašizma pravi užitek.

Ko je Nada šla s svojo skupino mimo krematorija, ni izzerpnila. Legla je ob vhodu vanj videla veliko kopo ženskih trupel, ki so vsa gola in strahotno izmzgana ležala drugo na drugem kakor skladovnica drv. Zgrozila se je ob pogledu na ta grozoten prizor, se optekala kakor pod udarcem in se nehoti zaletela v žensko, ki je stopala pred njo. To je zadrževalo, da jo je paznica ostrknila z bičem ter jo pričela zmerjati s psico, vlačljivo in drugimi najbolj žaljivimi izrazi.

Nada je morala moč prenesti udarec in psovke, ker bi vsako ugovarjanje utegnilo imeti za posledico hudo kazen ali celo smrt.

Njeno skupino je paznica nagnala v neko barako, kjer je ležalo že kakih dvesto žensk na ležiščih, ki so bila postavljena v tri nadstropja. Ker je bila baraka blizu krematorija, je bil zrak v njej prepojen z vonjem po žganem mesu in kosteh, z vonjem, ki je nehotno spominjal na smrt.

Triestina v letošnjem prvenstvu C lige

Upravičena zaskrbljenost Radia za sestavo prodornega napada

Trener zadovoljen z obrambo in krilsko vrsto - Milanska igralca Rizzo in Gallo na posodo Triestini?

Triestina je po večletni krizi začela med lanskim prvenstvom B lige v tako nemogočem položaju, da zanjo ni bilo rešitve in se je tako znašla v C kategoriji. Po tem položaju klub samotno neupesuh, so nastale v našem mestu diskusije, ki pravzaprav niso razčistile položaja. Z iskanjem napak in krivice potem ko je bila Triestina dokončno obsodena na izpad v nižjo kategorijo, se položaj nikakor ni mogel zboljšati, še posebno, ker so se za vodstvo tega kluba potegovale številne med seboj sovražne struje. Po odstopu na obnem zboru izvoljena odobra, ni zvezmim nogometnim organom preostalo drugega kot imenovati novega izrednega komisarja v osebi prejšnjega voditelja predsednika Triestine dr. Lea Brunnerja. Če je to imeo vanje umestno ali ne danes ni niti važno. Nas predvsem zanimajo položaji Triestine, to se pravi število in imena igralcev, ki bodo v nogometnem prvenstvu C lige 1961-62 branili barve tega našega največjega kluba.

Rizzo in Gallo v majicah Cosenze

Spremembi ni bilo malo. Predvsem je trener Trevisan zapustil svoje mesto meščanu Enricu Radu, ki je že po večnem razplogu sil, ki so mu bile na razpolago, takoj pokazal svoj pesimizem. Z o-

brambo je bil še kolikor teško zadovoljen, medtem ko mu je sestava napadnega petorke povzročala največ skrbi. Triestina se je morala opovedati nekaterim igralcem kot so bili Fortunato in Fogar, zaradi česar bi morala nastopiti z zaslimim in sploh okrnjenim naodrom.

Radio se je takoj spravil na delo in čeprav se bo prvenstvo začelo šele proti koncu septembra, je povabil vse igralce, ki so mu ostali na razpolago, že 10. t. m. na trening. Začetek ni bil preveč rožnat. Nekateri igralci so namreč zahtevali še pred podpisom pogodbe za letošnje nastope, da jim vodstvo Triestine izplača zaostale zneske iz lanskega prvenstva. Vrh tu seje nekateri niso hoteli sprizniti z dejstvom, da bo tudi njihova plačila v primerjavi z lankoletno, precej manjša. Za C ligo, ki jo smatrajo na pol profesionalno, so točno določene razpredelne plač. Mesečni pre-

in se je sedaj vrnil k Triestini, kjer ga bodo lahko z uspehom uporabili za vlogo srednjega krilca. Zelo se govori, da je trener Mantovani bil do pred kratkim najbližjeje točka tržaškega moštva, tako da bi moral trener uporabiti že priletnega Szokeja na zvezi. Mantovani je obdržal svoje mesto na krilu, medtem ko je Radio imel na razpolago za mesto srednjega napadalca Secchia in Demenio. Na zvezi bi ostal Trevisan, ki se je lani med prvenstvom B lige že kar obnesel. Trener je menil, da bo Secchia najboljši igralca na središču napadnega vrste, medtem ko bi Demenio dal majico s številko 11. Sicer ima še nekaj mladih igralcev, ki bi jih lahko uporabil na krilih, vendar vse kaže, da je njihova uvrstitev med igralce prvega moštva še pruranjena in predvsem nevarna. Triestina namreč ne sme pustiti nobenemu nasprotniku, če hoče ostati kjer je danes. In ker Radio nima tega nameštva, je zahteval od vodstva nove igralce za napad.

Eden od igralcev, ki bi lahko prišel v pošte, je bivši član Triestine Santelli, ki je lani igral za Cagliari. Ta igralec ima družino v Trstu in zaradi tega trenja s tržaškimi igralci za napad. Cagliari namreč zahteva zanj več kot 7 milijonov in pol lir, ki jih Triestina verjetno ne

bo mogla, niti hotela plačati. Včeraj pa se je razpisal razveseljiva vest. Začelo se je govoriti, da je trener Mantovani bil do pred kratkim najbližjeje točka tržaškega moštva, tako da bi moral trener uporabiti že priletnega Szokeja na zvezi. Mantovani je obdržal svoje mesto na krilu, medtem ko je Radio imel na razpolago za mesto srednjega napadalca Secchia in Demenio. Na zvezi bi ostal Trevisan, ki se je lani med prvenstvom B lige že kar obnesel. Trener je menil, da bo Secchia najboljši igralca na središču napadnega vrste, medtem ko bi Demenio dal majico s številko 11. Sicer ima še nekaj mladih igralcev, ki bi jih lahko uporabil na krilih, vendar vse kaže, da je njihova uvrstitev med igralce prvega moštva še pruranjena in predvsem nevarna. Triestina namreč ne sme pustiti nobenemu nasprotniku, če hoče ostati kjer je danes. In ker Radio nima tega nameštva, je zahteval od vodstva nove igralce za napad.

Eden od igralcev, ki bi lahko prišel v pošte, je bivši član Triestine Santelli, ki je lani igral za Cagliari. Ta igralec ima družino v Trstu in zaradi tega trenja s tržaškimi igralci za napad. Cagliari namreč zahteva zanj več kot 7 milijonov in pol lir, ki jih Triestina verjetno ne

plavonje

Tudi na 220 jard prsnih Jastremski svetovni rekord

Prago je preplaval v 2'34"1 in odzvel naslov Avstralcu Gatherolu

FRESNO, 23. — Večkratni svetovni rekord Amer. Chet Jastremski je samo nekaj dni po ameriškem plavalnem prvenstvu, kjer si je osvojil dva naslova, dosegel nov svetovni rekord na 220 jard prsno.

Presejil je Jastremski je preplaval progo v 2'34"1. Prejšnji rekord je pripadal Avstralcu Terryju Gatherolu s časom 2'36"5.

Svetovni nogometni pokal SZ-Norveška 3:0

OSLO, 23. — Povratno srečanje izločilnega kola skupine Evropa 5 za svetovno nogometno prvenstvo med Norveško in Sovjetsko zvezo, se je končalo z zmago prvaka s 3:0 (0:0). Tudi prva tekma se je zaključila z zmago sovjetskih nogometašev s 5:2. V lestvici te skupine vodijo SZ s 6 točkami pred Turčijo (2) in Norveško, ki ni nujna nobene točke. 12. novembra bo v Istanbulu povratno srečanje med Turčijo in SZ. V prvi tekmi je zmaga pripadla Sovjetski zvezi z 1:0.

Moderni peterboj Igor Novikov (SZ) zopet svetovni prvak

MOSKVA, 23. — Igor Novikov (SZ) je že četrty zaporedno osvojil naslov svetovnega prvaka v modernem peterboju. Novikov si je v petih tekmah (jahanje, streljanje, sabljanje, plavanje in kolesarstvo) nabral 6217 točk, s čimer je zboljšal prejšnji svetovni rekord za 92 točk. Drugi je bil Ivan Derjugin (SZ), tretji pa Madžar Balzola. V ekipni lestvici je zmagala Sovjetska zveza s 15.220 točkami pred Madžarsko (13.358) in ZDA (13.255).

Mazzola-De Piccoli 20. septembra v Rimu

RIM, 23. — Olimpijski svet Franco De Piccoli bo 20. septembra nastopil v Rimu na čelu Mazzola v dvoboju s slovom italijanskega prvaka v kategoriji Organizacija, so javili boksaški organizatorji. Denarnih nagrad vsem govorni, da bo Mazzola največji znesek, ki so ga danes izplačali Italijani, bo De Piccoli, ki je sedem mesecev profesionalni boksar, je zabeležil v tem boju zmag. Boksar iz Moskve srečanj Novikov iz v prvem sklopu. Med pomembnimi s h k o. Med zabeležili v prvem sklopu. Med pomembnimi s h k o. Med zabeležili v prvem sklopu. Med pomembnimi s h k o. Med zabeležili v prvem sklopu.

AGLIARI, 23. — Obitelj boksaških srečanj Franco De Piccoli je javil, da bo 20. septembra letos v Cagliariu boju za evropski naslov. Nje teže med Belgijcem Rom Cosmynsom in njemu Pierom Rolloom. Ključeno, da bo istega dne srečanje z italijanskim slovom med Brunom Fortom in domačim Fortom. Manco.